A PÁPAI

ÁG. HITV. EVANG. KERESZTYÉN EGYHÁZ

ÉVKÖNYVE

AZ 1902. ÉVRŐL.

HUSZONHETEDIK ÉVFOLYAM.

SZERKESZTI:

GYURÁTZ FERENCZ

EVANG. LELKÉSZ.

A AZ EVANG. NŐEGYLET PÉNZTÁRÁT GYARAPITJA.

PÁPA, 1903.

OMDA BETŰIVEL (KIS TIVADAR).

A PÁPAI

ÁG. HITV. EVANG. KERESZTYÉN EGYHÁZ

ÉVKÖNYVE

AZ 1902. ÉVRŐL.

HUSZONHETEDIK ÉVFOLYAM.

SZERKESZTI:

GYURÁTZ FERENCZ

EVANG. LELKÉSZ.

A JÖVEDELEM AZ EVANG. NŐEGYLET PÉNZTÁRÁT GYARAPITJA.

PÁPA, 1903.

A FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDA BETŰIVEL (KIS TIVADAR).

I. A pápai ág. hitv. evang. gyülekezet tisztviselői az 1902-ik év végén.

Lelkész: Gyurátz Ferencz püspök; *missiói lelkész:* Kapi Béla püspöki titkár; *segédlelkészek:* Tóth Kálmán és Horváth Sándor.

Felügyelő: Dr. Kluge Endre, ügyvéd, egyházkerületi tiszti ügyész.

Jegyzők: Fodor István, Nagy Pál.

Tanitók: a pápai anyagyülekezetben: Szutter Dániel, Nagy Pál, Hujber Irma; *Takácsin*: Szabó Sándor; *Mezölakon*: Csapli István; *Nagy-Acsádon*: Szalay Sándor.

Pénztáros: Berecz János.

Ellenőr: Dr. Czipott Zoltán.

Gondnokok: Kiss Lajos és Téringer József.

Gyül. gyámintézeti elnök: Perlaky Géza.

Számvizsgáló bizottsági tagok: Belák Lajos, Hammer Károly, Kluge Károly, Matus György, Nánik Pál.

Presbyterek a fentieken kivül: Balogh Mihály, Barcza Bálint, Berta Márton, Csizmadia Sándor, Dezső Lajos, Farkas Károly, Gőtze József, ifj. Horváth Dániel, Kakas Ferencz, Kocsis Pál, Kovácsis József, Lukács Dávid, Major József, Nagy István, Nagy Sándor, Németh János, Rosta Sándor, Somogyi Pál, ifj. Szakács János, Szakács Dániel, Szakács Gábor, Szente Márton, Takács Ferencz, Tömböl István, Vasvári János.

Tiszteletbeli presbyterek: Kluge János, Németh Ignácz, Pelárgus József, Vermes András.

Egyházfi és pénzbeszedő: Barcza István.

II. Kimutatás a gyülekezet népességi mozgalmáról.

Az 1901. év január első felében megejtett országos népszámlálás szerint a pápai ág. hitv. evang. egyházközséget az alább felsorolt helységek alkotják a következő lélekszámmal:

	Lélekszám.
Pápa	1501
Nagy-Acsád	223
Alsó- és Felső-Görzsöny	121
Békás	113
Borsos-Győr	44
Dáka	76
Dereske	43
Döbrönte	2
Ihászi, Antalfő és Zsigaháza puszták	75
Kéttornyulak	8
Kis- és Nagy-Ganna	2
Kup	24
Mátyusháza	15
Mezőlak	182
Nóráp	16
Pápa-Kovácsi	2
Takácsi	455
Összes lélekszám:	2902

Az 1902. évben

	született			eltemettetett		
	fiu	leány	összesen	fi	nő	összesen
Pápán	32	36	68	15	23	38
Takácsin	5	8	13	7	10	17
Nagy-Acsádon	6	7	13	4	2	6
Békáson	5	3	8	—	3	3
Mezőlakon	6	5	11	4	2	6
Görzsönyben	2	2	4	—	—	—
Dákán	2	6	8	1	—	1
Borsos-Győrött	1	2	3	1	2	3
Zsigaházán	1	—	1	—	—	—
Kupon	—	—	—	—	1	1
Összesen:	60	69	129	32	43	75

A megkereszteltek között volt Pápán 3 fi, 3 leány, Takácsin 1 leány, Mezőlakon 1 fi, Acsádon 1 fi, összesen 9 törvénytelen származásu. — *Az eltemetettek* közül volt 12 éven aluli: 38; özvegyet hagyott hátra 15 nő, 6 férfi; mint özvegy meghalt: 5 nő, 4 férfi; más 12 éven felüli volt: 2 nő, 5 férfi.

Az elmult évben házasságra lépett 32 pár; közöttük tiszta ág. hitv. evang. pár volt: 16; vegyes vallásu: 16; ev. reform. féllel: 1 férfi, 2 leány; róm. kath. féllel: 8 férfi, 5 leány kelt egybe.

Konfirmáltatott: Pápán 22 fi, 14 leány, összesen: 36 gyermek; Takácsin: 8 fi, 4 leány, összesen: 12 gyermek.

Az urvacsorájával élt: 596 fi, 756 nő, összesen: 1352.

III. A gyülekezet lelki gondozása.

A lelki élet ápolására az anyagyülekezetben minden vasárnap és ünnepnapon van istenitisztelet. A délelőtti kezdődik $9^1/_2$ órakor, a délutáni 2 órakor. A bőjti időszak alatt csütörtökön délután 4 órakor szintén egyházi beszéddel tartatik az istenitisztelet. Ezenkivül hétköznap minden reggel nyáron $7^3/_4$, télen 8 órakor van könyörgés, szentirási hely olvasásával az oltár előtt; ádvent és bőjt tartama alatt szerdán és szombaton reggel emellett bibliamagyarázat is tartatik. Gyermek-istenitisztelet minden hónapnak egyik vasárnapján délután van.

A vallásos élet ápolására, fejlesztésére szolgálnak a téli hónapokban: deczemberben, január és februárban rendesen minden szerdán tartott *vallásos esték* is, a következő tárgysorozattal: megnyitó egyházi közének, imádság s szentirási hely olvasása, vallásos tárgyu szabad előadás vagy felolvasás, karének, az összejövetel czéljának megfelelő költemény szavallása, záró-ima, áldás és végül gyülekezeti közének. A szabad előadást, felolvasást, imádkozást s szentige olvasást a lelkész, missiói lelkész, s segédlelkészek végezték. Szabad előadás, illetve felolvasás az elmult évben ily czimmel tartatott: „Külmissió", „Az egyház", A pénz; mikor lehet áldás, mikor átok", „Örökkévalóság és halál", „Az imádság", A csillagok", A jó utitársak", „Jézus Bethániában", „A gályarabok".

Vallásos hangulatu költemények szavallásával felléptek a segédlelkészek, valamint a helybeli főgimnázium és az állami tanitóképzőintézetnek egyes ágostai hitvallásu evangelikus növendékei. Összhangzatos énekekkel közreműködtek az ájtatosság emelésében a serdülő növendékek körében alakitott énekkar, a gyülekezeti férfi és leányegyleti, valamint az állami tanitóképezdei evang. énekkarok.

A gyülekezeti, férfi és leányegyleti énekkarok ezenkivül felléptek karének előadásával a főünnepi istenitiszteletek alkalmával, a férfi énekkar még egyes temetéseknél is, mig a leány-énekkar a havonként

vasárnap délután tartott leány-egyleti közgyülésen szokott rendszerint szerepelni. A férfi énekkarok vezetője Nagy Pál, a leány-énekkaré Szutter Dániel tanító.

Az uri szent vacsora kiszolgáltatása Pápán minden főünnepnek: karácsony, husvét és pünkösd első és második napján, advent első vasárnapján, új-évkor, böjt első vasárnapján, nagypénteken, az aratási hálaünnepen és a reformáczió emlékünnepén történik. A filiák közül Takácsin: karácsony, husvét és pünkösd első napjain és az aratási hálaadó ünnepen, Acsádon: karácsony, Mezőlakon: husvét második ünnepén van urvacsora kiszolgáltatás. — Betegeknek és a gyengéknek, kik a hivek seregével nem járulhatnak a templomban az Urnak asztalához, ugy vidéken, mint helyben, amikor szükségét érzik, saját lakásukon szolgáltatik ki az uri szent vacsora.

A sátoros ünnepeken kivül a lelkész vagy segédlelkész minden ötödik vasárnapon kimegy Takácsira istenitiszteletet tartani. Az 1903. évben a következő vasárnapokra esik a kimenetel: február 15, márczius 22, április 26, május 31, julius 5, augusztus 9, szeptember 13, október 18, november 22, deczember 27-én.

IV. Iskolaügy.

Pápán az I—II-ik vegyes osztályba járt az 1901/2-ik tanévben: evang. .	45 fiu	38 leány	= 83
más vallásu	2 „	8 „	= 10
Összesen:	47 fiu	46 leány	= 93

A III—IV-ik fiu-osztályokba járt: evang.	45 fiu.
más vallásu	8 „
Összesen:	53 fiu.

A III—IV-ik leány-osztályokba járt: evang. . . .	43 leány.
más vallásu	5 „
Összesen:	48 leány.

Iskolába járt Pápán	100 fiu	94 leány	= 194
„ „ Takácsin . . .	31 „	31 „	= 62
„ „ Mezőlakon . . .	31 „	17 „	= 48
„ „ Acsádon . . .	31 „	20 „	= 51
Összesen:	193 fiu	162 leány	= 355

mindennapi tanköteles.

Ismétlő iskolába járt Pápán . .	12 fiu	34 leány	= 46
„ „ „ Takácsin . .	8 „	11 „	= 19
„ „ „ Mezőlakon . .	6 „	2 „	= 8
„ „ „ Acsádon . .	9 „	5 „	= 14
Összesen:	35 fiu	52 leány	= 87

Az anyaegyházközség elemi iskolájában az I—II-ik vegyes osztályt Nagy Pál, a III—VI-ik fiu-osztályokat Szutter Dániel tanitók, a III—VI-ik leány-osztályokat pedig Hujber Irma tanitónő vezette.

A női kézimunkában Hujber Katicza k. a. oktatta a leánynövendékeket a legszebb sikerrel. A vizsgán felmutatott készitmények a kézimunka tanitónőnek nagy türelméről, jeles szakképzettségéről, s a kis leánykák nagy szorgalmáról tanuskodtak.

A mindennapi tankötelesek vizsgája junius hó 15-én és 22-én tartatott és pedig 15-én délután volt a III—VI-ik osztálybeli fiuk és leányok vizsgája.

A fiu-növendékek haladását Szutter Dániel tanitó ur mutatta be. A szülőket s az egész közönséget egyképen megörvendeztető eredmény meggyőző bizonyság volt ezuttal is a tanitónak ugy szakavatottsága, mint hivatásérzete s ernyedetlen munkássága mellett.

A leánynövendékek Hujber Irma tanitónő vezetése mellett tettek vizsgát. Erről is elismeréssel nyilatkozott a gyülekezet. Az eredmény világosan tanusitja, hogy egy, feladatát átérző, ügybuzgó tanitónő mily jó hatást gyakorol a növendék leánykák lelkületére ezeknek iskolai nevelésénél.

Az I-ső és II-ik vegyes osztály vizsgája junius 22-én délután volt. Nagy Pál tanitó ur a kisded növendékekkel szép sikert mutatott be. Örömmel tapasztalta a közönség, hogy a tanitó ügybuzgósága s szeretete rendszeresen fejleszti a zsenge gyermekekben a tanulásra való hajlamot s a nemesb érzelmeket.

A vizsgák alkalmával a Németh Mihály-féle alapból, valamint az e czélra befolyt gyüjtésből a szegénysorsu, de jó magaviseletü, szorgalmas növendékek közül többen nyertek vizsgai jutalomdijat. Ugyanekkor osztatott szét a tanulók között az országos állatvédő egyesület által ajándékozott — mintegy 100 darab — hasznosan szórakoztató könyvecske is.

Az ismétlő iskolások vasárnap délelőtt és délután az istenitisztelet végeztével nyertek oktatást. A vallásban a lelkész, a többi tantárgyakban Szutter Dániel tanitó oktatta őket. Vizsgájok junius 15-én délután tartatott meg. A tankötelesek pontosan feljártak az iskolába,

igazolatlan mulasztás nem fordult elő, s az általok felmutatott eredménynyel a vizsgán jelen voltak teljesen meg voltak elégedve.

Márczius 15-ikét s április 11-ikét, a 48-as törvények szentesítésének emléknapját, ugyszintén november 19-ikét: boldogult Erzsébet királynénk névnapját a népiskolás növendékek is megünnepelték, mely alkalmakkor a tanitók alkalmi ünnepi beszédet intéztek a növendéksereghez, önzetlen hazaszeretetre buzditva őket, élesztgették egyszersmind keblökben az elhalt nagy királyné emléke iránt való hálás kegyeletet.

Az iparos tanulók, ez évben 37-en, hetenként egyszer, vasárnap délelőtt 11 órakor gyülnek össze vallásórára az iskolateremben. Hitoktatójuk: Horváth Sándor s.-lelkész.

Kereskedelmi iskolai ev. tanuló 2 jár vallásórára. Hitoktató: Horváth Sándor s.-lelkész.

Az állami polgári leányiskolába beiratkozott a négy osztályba az 1902/3-ik tanévre 19 ev. növendék. Hitoktató: Horváth Sándor segédlelkész.

Az ev. ref. polgári leányiskolának 11 ág. hitv. ev. növendéke van. Hitoktató: Kapi Béla püspöki titkár.

Az ujonnan alakult ev. ref. tanitónőképző-intézetbe 6 ev. vallásu növendék vétetett fel. A hitoktatást itt is Kapi Béla püspöki titkár végzi.

Az ev. ref. főgimnáziumban az 1902/3-ik tanévben az ág. hitv. ev. tanulók száma: 49. Hitoktatóik: Kapi Béla az V—VIII-ik, s Horváth Sándor az I—IV-ik osztályokban.

Az állami tanitóképző-intézetnek 20 ev. növendéke van. A hitoktatást Horváth Sándor végzi.

A róm. kath. algimnáziumba 2, *az izr. polgári fiuiskolába* 8 ág. hitv. ev. tanuló jár. Hitoktatójuk: Horváth Sándor s.-lelkész.

Az ihászi állami elemi iskolába a jelen tanévre 9 mindennapi, s 2 ismétlő tanköteles ág. hitv. ev. növendék vétetett fel. A vallásoktatást itt is Horváth Sándor s.-lelkész végzi.

Takácsiban Szabó Sándor tanitó május 8-án tartott az elemi iskola növendékeivel évzáró nyilvános vizsgát, mint máskor, ugy most is kitünő eredménynyel. Nemes ügybuzgalmát a vizsgát végig hallgató közönség meleg elismeréssel jutalmazta.

Mezőlakon Csapli István iskolájában május 11-én tartatott meg a vizsga. A szorgalmas munkálkodás meghozta itt is szép gyümölcsét, Csapli tanitó növendékeinek értelmes és szép feleleteiben is csak gyönyörködni tudtak a vizsgát látogató szülők.

Nagy-Acsádon szintén május 11-én volt a vizsga. Szalay Sándor tanitó szintén kellő eredményt mutatott fel. Szorgalmát, jó igyekezetét dicséri az is, hogy e kisded filiális gyülekezetben ifjusági olvasó-egyesületet alakitott, melynek már szép könyvtára van.

Az iskolás növendékek ugy az anyagyülekezetben, mint a filiákban rendesen látogatják a templomot. Pápán az iskolai könyvtárt a nagyobbak — főkép a téli időszakban — szorgalmasan igénybe veszik, a köznapi és ismétlő iskolások nagy része hetenként visz a könyvtárból olvasni valót a család számára is.

Az 1902—1903-ik tanévre beiratkozott növendékek névsora.

1. Pápán.

a) **I., II. osztály.** Tanitó: *Nagy Pál.*

I. osztály.

Császár Károly
Czipott Rezső
Dezső János
Erdélyi István
Farkas János
Gáncs László
Gyömörei Jóska
Horváth Károly
Horváth Sándor
Hutflesz Jenő
Jakisa Viktor
Kovácsics József
Mész Gyula
Németh Gyula
Németh Sándor
Ritter István
Sági István
Sági Jóska
Sándor Imre
Somogyi Sándor
Szenthe János
Szutter Béla
Bakos Kati
Brozmann Mariska
Cseh-Szombathy Margit
Csik Lenke
Csőre Teréz
Ditrich Róza
Gerga Juliska
Gáncs Eszter
Gréczi Mári
Horváth Erzsi
Kapcsándi Lidi
Kovács Mariska
Máté Marcsa
Molnár Anna
Nánik Mili
Nyári Mariska
Pordán Erzsike
Varga Erzsike
Vaszindak Juliska
Winhoffer Mári.

II. osztály.

Ambrus Feri
Beyte Sándor
Berta Vilmos
Czipott Zoltán
Godácsi József
Huppe Károly
Kalmár Feri
Király Jóska
Kocsis Jóska
Kovács István
Kovács Sándor
Kecskés János
László Imre
Nagy Endre
Nagy János
Nánik Pál
Pirka Lajos
Sinkó István
Spiesz József
Szakács Dani
Szakács Feri
Szabó Gyula
Szakács János
Szakács Lajos

Tiringer Sándor
Vasvári Jenő
Verrasztó Antal
Zábrák István
Árvai Ilona
Barcza Erzsike
Bolla Teréz
Czipott Gizus
Cseszregi Juliska
Cseszregi Mári
Derkai Teréz
Gaal Kati
Gréczi Lina
Gerga Lina
Horváth Ilka
Horváth Irén
Iványi Róza
Kovács Juliska
Öcsön Lina
Pordán Róza
Sági Jolán
Soós Juliska
Szakács Mári
Szalóki Róza
Vadas Irma
Vági Mári
Zaics Róza.

Összesen: 50 fiu, 43 leány = 93.

b) **III—VI. fiu-osztály.** Tanitó: *Szutter Dániel.*

III. osztály.

Bognár Lajos
Buzás Sándor
Ditrich Antal
Dezső Lajos
Érsek János
Farkas Gyula
Horváth Lajos
Kapa István
Király Károly
Kluge Jenő
Nagy Jenő
Nemes Jenő
Németh Pál
Süle István
Szabó Károly (A.)
Szabó Károly (B.)
Tollár János
Vargha Lajos
Vincze József
Winhoffer Gyula
Weisz Frigyes.

IV. osztály.

Beniczky Pál
Cseh-Szombathy Laczi
Dömötör Feri
Enesei István
Fábián Feri
Fodor Laczi
Kalmár Károly
Kapcsándi József
Kovács Gyula
Kovácsics Károly
Kőszegi Feri
Molnár István
Ritter Béla
Sághi Samu
Spiesz Viktor
Vághi Laczi.

V. osztály.

Ambrus István
Farkas Gábor
Gergye Laczi
Godácsi István
Horváth László
Kovács János
Mész Feri
Molnár Imre
Németh József
Réthi István
Sághi István
Szabó Sándor
Szente Gábor
Szutter Zoltán
Téringer Feri
Téringer János
Vargha József
Vándlich Géza.

VI. osztály.

Bolla István
Erdélyi Sándor
Farkas Béla
Fábián Dániel
5 Király Sándor.

Összesen: 60.

c) **III.—VI. leány-osztály.** Tanitónő: *Huber Irma.*

III. osztály.

Balogh Katicza
Bartakovics Mari
Cseh-Szombathy Flóra
Dömötör Erzsi
5 Fördős Erzsi
Gréczi Juli
Huppe Elza
Horváth Julcsa
László Mari
10 Molnár Mari
Rosta Ilona
Teke Lina
Vaszindák Emma
Vadas Margit
15 Vági Erzsi
Vincze Irén.

IV. osztály.

Bolla Julcsa
Csik Vilma
Holzflisz Jolán
Kovács Róza
5 Németh Teréz
Paksi Ilona
Pordán Mari
Szutter Mariska
Tompa Erzsike
10 Vadas Gizella.

V. osztály.

Belák Rózsika
Gál Marcsa
Gőcze Lujza
Hitzl Gizella
5 Horváth Margit
Kecskés Teréz
Kiss Anna
Németh Róza
Orr Flóra
10 Sali Teréz
Szakács Erzsi (János)
Szakács Erzsi (József).

VI. osztály.

Bartakovics Lina
Buzás Mari
Horváth Anna
Horváth Ágnes
5 Kecskés Mari
Szabó Jolán
Vághi Anna.

Összesen: 45.

d) **Ismétlő-iskola.** Tanitó: *Szutter Dániel.*

Barcza István
Hitzl Rezső
Horváth Mihály
Kalmár Gyula
5 Kovácsics Gyula
Nagy József
Balogh Böske
Baranyai Róza
Cserkuti Julcsa
10 Cseszregi Böske
Dezső Julcsa
Dezső Marcsa

Fodor Julcsa
Fodor Mari
Gál Róza
Gergye Lina
Hollósi Lina
Horváth Lenke
Horváth Mari
Hujber Mari
Huppe Emma
Kéringer Ida
Kovácsics Karolina
Madarász Julcsa
Major Mariska
Németh Julcsa
Németh Lidia
Osvald Mari
Pirka Anna
Szakács Lidia
Szakács Lujza
Szakács Róza
Szente Róza
Széles Ilona
Teke Mari
Tömböl Liszka.

Összesen: 6 fiu, 30 leány = 36.

A pápai ág. hitv. ev. iskolánál a jövő tanévre vonatkozólag megjegyezzük, hogy a növendékek beiratása szeptember 1-én kezdődik, a tanév ünnepélyes megnyitása pedig 3-án lesz, amely napon a tanitás is kezdetét veszi.

A beiratás alkalmával fizetendő: tandij fejében egész évre 4 kor., irószerekre 40 fill., s az országos tanitói nyugdij-alapra 30 fillér.

2. Takácsi.

Tanitó: *Szabó Sándor.*

I. osztály.

Horváth Dénes
Kovácsi József
Kustyán Ferencz
Pamer István
Réthi József
Tóth Dénes
Zatureczky Miklós
Horváth Krisztina
Kovácsics Teréz
Szabó Irén
Vajda Teréz.

II. osztály.

Kalbert Károly
Kovácsics Lajos
Prépost Sándor
Rózsa János
Somogyi Sándor
Barcza Juli
Benedek Irén
Bodács Eszter
Horváth Ilka
Kardos Zsófi
Kovácsi Juli
Limp Örzsike
Marton Eszter
Radics Anna
Szabó Jolán.

III. osztály.

Borsos Károly
Németh István
Szabó János kim.
Tóth Sándor
György Lidia megh.
Györgydeák Eszter
Zsiray Lidia.

IV. osztály.

Borsos Lajos
Borsos Sándor
Gottlieb Gyula
Kardos Lajos
László Sándor
Nagy Miklós
Tóth Géza
Horváth Margit
Limp Gizella
Prépost Lidia
Vajda Eszter.

V. osztály.

Babos János
Csapó Miklós
Horváth Elek
Barta Juliska
Bodács Ilka
Kovács Lidia
Horváth Janka
Prépost Lina
Takács Juliska.

VI. osztály.

Csürcz Mátyás
Flaiger Mihály
Szekeres János
Borsos Gizella
Horváth Teréz
Vincze Jolán.

Összesen: 29 fiu, 30 leány = 59.

Ismétlő iskolások.

Babos Imre
Bodács Gyula
Borsos Lajos
Farkas Imre
Horváth Elek
Horváth Gyula
Horváth Lajos kor.
Horváth Lajos m.
Kovácsi Károly
László Lajos
Nagy Lajos
Németh Lajos
Rózsa Károly
Svarcz Gábor
Tóth Lajos
Bálint Rozi
Barta Rozi kim.
Dombi Lidia
Kardos Mari
Horváth Lidia kim.
Nagy Zsófia kim.

Összesen: 15 fiu, 6 leány = 21.

3. Mezőlak—Békás.

Tanitó: *Csapli István.*

I. osztály.

Horváth József
Kovács Károly
Nagy Kálmán
Simon Gyula
Szabó Sándor
Zsedényi István
Mező Ilona
Simon Lina
Szakács Erzsébet
Szücs Mária
Tüske Julcsa

II. osztály.

Guzmics József
Horváth István
Molnár József
Varga Gábor r. k.
5 Pap Julcsa
Tóth Rozália r. k.
Varga Julcsa (A)
Varga Julcsa (B).

III. osztály.

Horváth Sándor
Koncz Gyula
Nagy Károly r. k.
Simon Károly
5 Szakács József
Szabó Lidia
Szakács Zsófia
Tóth Eszter
Tüske Rozália.

IV. osztály.

Hári Sándor
Kovács Károly
Németh Károly
Tóth László r. k.
5 Tüske János
Bolla Eszter
Kovács Lina
Tüske Jolán.

V., VI. osztály.

Horváth János
Horváth Lajos
Nagy Sándor
Pap Imre
5 Simon Gábor
Simon Károly
Szakács János
Horváth Julcsa
Koncz Julcsa
10 Tüske Lina.

Összesen: 27 fiu, 19 leány = 46.

Ismétlő iskolások.

Kovács József t.
Szabó Gábor
Szabó József
Szakács Gyula
5 Horváth Eszter
Nagy Julcsa.

Összesen: 4 fiu, 2 leány = 6.

4. Pápa—Acsád.

Tanitó: *Szalay Sándor.*

I. ozstály.

Csóka Gyula
Dávid József
Dedics Imre n. t. k.
Farkas János
5 Mező Sándor
Sándor Lajos
Süle Ferencz n. t. k.
Buthi Lina
Dóczi Mária n. t. k.
10 Győry Irma n. t. k.
Karácsony Háni
Kiss Mariska n. t. k.
Molnár Lina n. t. k.
Polgár Lidia n. t. k.
15 Szakács Rozi
Vághi Lidia.

II., III. osztály.

Buthi Antal
Dávid Dénes
Dávid Lajos
Döbrönte István
Farkas Sándor
Németh Lajos
Pál Gyula
Süle István
Sütő Lajos
Szabó Gábor
Vághi Lajos
Vághi Sándor
Vida Lajos
Berkes Lidia
Buthy Teréz
Dóczi Eszter
Kiss Eszter
Kiss Lina
Kiss Zsófia
Mező Lidia
Nagy Lenke
Sándor Lina
Vargha Eszter.

IV., V., VI. osztály.

Dávid Miklós
Kiss Gyula
Péntek János
Raksányi Károly
Süle Sándor
Szabó Lajos
Vargha Antal
Vargha Lajos
Karácsony Eszter
Nagy Róza
Pirka Lidia kim.
Sándor Anna
Sütő Háni
Török Rozália.

Összesen: 28 fiu, 25 leány = 53.

Ismétlő iskolások.

Baráth János
Berkes Lajos
Farkas Imre
Pál Kálmán
Raksányi Károly
Süle József kim.
Buthi Mária kim.
Csuka Rozi
Horváth Lina kim.
Németh Mária
Sándor Mária
Szabó Mariska.

Összesen: 6 fiu, 6 leány = 12.

5. Ihászi.

Az ág. hitv. evang. növendékek az állami elemi iskolába járnak.

II. osztály.

Mészáros Eszter
Mészáros Lidia.

III. osztály.

Kocsis Károly
Nagy József
Kocsis Margit
Kocsis Róza
Varga Lidia.

IV. osztály.

Dernóczi István
Molnár József.

Ismétlő iskolások.

Bejczi Sándor
Dernóczi Eszter.

6. Dáka.

Az ág. hitv. ev. növendékek a ref. iskolába vétettek fel.

Süle Lina I. o. Bogdán Fer. IV. o. Bogdán Károly VI. o.
Szabó Lina I. o. Piri Gábor V. o. Piri Károly VI. o.
5 Süle Sándor V. o.

7. Alsó-Görzsöny.

A gyermekek itt is a ref. iskolába járnak.

Demeter Eszter I. o. Demeter Fer. II. o. 5 Makrai Lidia II. o.
Horváth Jul. I. o. Raksányi Imre II. o. Makrai Jul. IV. o.

8. Felső-Görzsöny.

Az ev. ref. iskolába járnak a következő ág. hitv. ev. növendékek:

Sári Lidia I. o. Lampért Jul. III. o. 5 Németh Eszter V. o.
Tóth János III. o. Lampért Eszt. IV. o.

9. Borsos-Győrött

az ev. ref. iskolában oktattatnak:

Sikos János II. o. Nagy Lidia II. o. 5 Nagy István III. o.
Tompa Sándor II. o. Németh Róza II. o. Fejes J. ism. isk.

10. Kupon

az ev. ref. iskolába járnak:

Lengyel Dénes IV. o. Nagy Gizella VI. o.

11. Nórápon

az ev. ref. iskolában tanul:

Kis Eszter II. o.

12. Pápa-Kovácsi

szintén csak egy ág. hitv. ev. gyermek jár az ev. ref. iskolába:

Buthi Károly I. o.

Az 1902-ik évben konfirmáltak névsora:

Fiuk:

		Szül. helye
	Beiczi Sándor	Pápa.
	Berkes Lajos	Acsád.
	Büki Jenő	Kis-Somlyó.
	Borsos Károly	Takácsi.
5	Csányi Károly	Takácsi.
	Farkas Imre	Acsád.
	Fejes Sándor	Mezőlak.
	Glatz Gyula	Borostyánkő.
	Görög Kálmán	Péntekfalva.
10	Hitzl Rezső	Pápa.
	Horváth Elek	Takácsi.
	Horváth Gyula	Takácsi.
	Horváth Lajos k.	Takácsi.
	Horváth Lajos m.	Takácsi.
15	Kolbenheyer Frigyes	Csernye.
	Kovácsi Károly	Takácsi.
	Kovácsics Gyula	Pápa.
	Kovács Sándor	Pápa.
	László Jenő	Győr.
20	Németh Lajos	Csóth.
	Rózsa Károly	Takácsi.
	Schrőck Jenő	Ruszt.
	Simon Ferencz	Mezőlak.
	Simon Gyula	Mezőlak.
25	Süle József	K.-Hőgyész.
	Szabó Gábor	Mezőlak.
	Teleki Aurél	Balaton-Henye.
	Tengler Elemér	Pinkafő.
	Váczi Dezső	Pápa.
30	Váczi Béla	Pápa.

Leányok:

		Szül. helye
	Buthi Mária	Acsád.
	Dezső Mária	Pápa.
	Dezső Julcsa	Pápa.
	Dombi Lidia	Takácsi.
5	Fodor Julcsa	Pápa.
	Hollósi Lina	Hegyes-K.-Somló.
	Horváth Mária	Pápa.
	Horváth Lidi	Takácsi.
	Kardos Mária	Takácsi.
10	Kovácsics Karolin	Pápa.
	Kiss Róza	Gergelyi.
	Kovács Lidia	Békás.
	Major Mariska	Pápa.
	Mike Ilona	A.-Mesteri.
15	Nagy Zsófia	Takácsi.
	Osvald Marcsa	Pápa.
	Pirka Anna	Pápa.
	Szakács Eszter	Békás.

Konfirmáltatott tehát:

Pápán:	22 fiu	14 leány	összesen: 36 gyermek.
Takácsin:	8 fiu	4 leány	összesen: 12 gyermek.
Összesen:	30 fiu	18 leány	összesen: 48 gyermek.

A konfirmációt Takácsin áldozó csütörtökön, május 8-án Mohácsy Majos missiói lelkész, Pápán áldozó csütörtök utáni vasárnap, május 11-én Gyurátz Ferencz lelkész végezte. Konfirmációi emlékül minden növendék kapott egy-egy könyvet és emléklapot.

V. Az iskolai könyvtár és muzeum.

Az egész könyvtár 6 osztályba van sorozva:

1-ső	„A"	Ifjusági iratok . . .	387 kötet.
2-ik	„B"	Regények és novellák . .	607 „
3-ik	„C"	Költemények, szinművek .	185 „
4-ik	„D"	Történeti művek . . .	222 „
5-ik	„E"	Vegyes művek . . .	433 „
6-ik	„F"	Folyóiratok	193 „
		Összesen:	2027 kötet.

Ezen könyvek közül idők folytán használhatlanná vált vagy elveszett 103 darab. A hiányzó kötetek a könyvtár évi jövödelméből apródonként pótolva lesznek. Igy 1902-ben 12 kötet pótoltatott.

A könyvtár felekezeti különbség nélkül mindenki számára nyitva áll vasárnap délután 1 órakor, a népiskolás növendékek részére pedig hétfőn délelőtt 11 órakor. A mindennapi s ismétlő-iskolás növendékek s azok szülei, valamint a nőegylet, leányegylet, legényegylet és énekkarok tagjai dijmentesen vihetnek ki könyveket a könyvtárból. Más olvasó tag a könyvtár használatáért 40 fillért fizet havonként, s a beiratás alkalmával köteles irásbeli nyilatkozatot adni arról, hogy ha a könyvek nála elvesznének vagy megrongálódnának, azokért kész kártérítést fizetni. Minden ujonnan belépő tag tartozik megvenni a könyvjegyzéket, melynek ára 20 fillér.

A könyvtárt ajándékaikkal gyarapitották ez évben: Gyurátz Ferencz püspök s Farkas Dezső nyug. főgimnáziumi tanár ur, továbbá Piri Lajos s az országos állatvédő-egyesület.

A könyvtár a mult évben 41 kötettel gyarapodott. Bevétele volt 44 korona 86 fillér, kiadása pedig 26 korona 70 fillér. Igy a pénztári maradvány 18 korona 16 fillér.

A *muzeumban* ez idő szerint — az idei szaporulat beszámitásával — a következő tárgyak találhatók: 6 drb kitömött emlős állat, 56 madár, 1 kigyó, 1 szalamandra, 1 fejlábu, 1 chameleon, 1 tengeri pók, 2 óriási forgoncz (Fiuméből), 1 tüskés rája, 3 csillagállat, 37 nagyobb tengeri kagyló és számos apró, 1 lókoponya, 1 vadmacskabőr, 1 madárcsontváz (gázló), 1 antilóp-aganes, 1 fürészorru czápa fürésze, 2 ossa sepia, 5 koralltörzs, 1 vadkan-agyar, 60 drb madártojás, 2 madárfészek, 2 rovargyüjtemény, 60 drb nagyobb és számos apró ásvány, számos kövület, 1 őskori márványszobor talapzat, 1 női márványfej (görög hajdiszszel), 1 római mécs (régi sirból), 7 kelta

edény, s több edénydarab, 2 bronz karperecz s 1 kés (kelta sirból), régi fegyverrészek s golyók, 423 drb régi és ujabb korbeli rézpénz, 1 drb nikkelpénz, 49 drb ezüstpénz, 8 emlékérem, 1 emlék Kossuth Lajos ravataláról, 36 drb papirbankó, II. Rhamses mumiájáról felvett kép (2 drb), 1 fenyőtoboz, 4 kókuszdióhéj, 1 tengeri növénygyüjtemény (Kossuth Lajos által gyüjtött), különféle magvak 14 üvegben, 1 tapló, 1 drb láva, 1 rizsnövény, 2 gyapotbimbó és 1 szarvasagancs.

Ez évben muzeumunk számára özv. Szöllősy Miklósné asszony 18 drb Kossuth-bankót köztük: 1 drb 100 frtos, 13 drb 10 forintos, 3 drb 5 forintos és (1 drb 1 frtos), Hutter Zsigmond csöngei lelkész egy régi pénzt, (valószinüleg egyiptomi), Gyurátz Ferencz püspök 2 kitömött madarat s 1 drb 2 frtos ezüst pénzt, Horváth Endre tanárjelölt egy kitömött szarkát, Tóth József egy ágyugolyótöredéket, 3 drb Kossuth-bankót (köztük: 1 drb 2 forintos, 1 drb 1 forintos s 1 drb 30 pengő krajczáros), s 11 drb régi rézpénzt ajándékoztak. Az iskolás növendékek pedig 3 drb ezüst s 18 drb rézpénzzel, meg 3 drb emlékéremmel gyarapitották pénz- és éremgyüjteményünket. — Az ajándékozók fogadják e helyütt is köszönetünket.

VI. Gyülekezeti pénztár.

Az 1902-ik évben egyházi tartozásaikat a következő osztály szerint fizették le a tagok:

	Korona		Korona
Ambrus István szabó	3·—	Bulla Dániel	6·—
Adorján Sándorné	1·30	Berkes József	2·—
Berecz János	25·16	Buthi Mihály	1·20
Belák Lajos	20·—	Béldi Jánosné	1·20
Bognár János állatorvos	20·14	Bálint Józsefné	2·40
Barcza Bálint	20·30	Barcza Dániel czipész	4·10
Berta Márton	12·52	Buzás Károly	2·40
Burkhardt Lipótné	8·—	Bognár József kovács	2·—
Balogh Ferencz	10·06	Benke Sándorné	1·20
Borbély János	2·—	Ifj. Balogh Ferencz	2·—
Balogh Mihály	7·94	Bódai Gyuláné	4·—
Balogh István	5·22	Bakos János szabó	1·—
Bolla István	2·—	Csizmadia Sándor	5·24
Barcza István	4·08	Cseszregi Márton	3·36
Benitzky Józsefné	2·90	Csik Károly	10·46
Botsor Gergelyné	3·36	Cserkuti Jánosné	3·76

	Korona
Csányi Károly	8·—
Csapó Józsefné	1·20
Csernusák András	6·20
Csillag Ferencz	3·—
Dr. Czipott Zoltán	20·—
Czafit Istvánné	1·20
Dallos Dénesné	4·—
Dénes Miklósné	8·24
Dezső Lajos	10·16
Döbrönte János	1·26
Dömötör Józsefné	2·02
Döbrönte Sámuel	2·52
Dezső Imre	3·—
Dömötör István	2·—
Döbrönte József	2·80
Derka Károlyné	2·40
Érsek János	3·20
Edvi Józsefné	1·20
Eősze Zsigmondné	4·—
Farkas Károlyné	26·82
Fodor István	12·—
Fábján József	4·46
Fodor Sándor	3·88
Francz Lajosné	2·64
Fábján István	4·—
Fábján Dániel	4·—
Fekete Károly	8·—
Ferenczi József	7·—
Francsics Sándorné	1·20
Özv. Graf Jánosné	9·86
Özv. Graf Mihályné	8·16
Gyurátz Ferencz	36·—
Gyurátz Ferenczné	13·06
Gőtze József	8·08
Graf Ödön	14·—
Özv. Gáspár Lajosné	1·20
Görög Károly	10·—
Hauptman István	25·12
Hauptman Sándor	25·84
Harmos Zoltánné	14·42
Hammer Károly	18·32
Ifj. Horváth Dániel	11·94
Özv. Horváth Dánielné	2·20
Id. Horváth József	6·48
Hutflesz Pál	10·12
Hitzl Rezső	4·—
Hauk Károlyné	2·12
Horváth Imre	3·90
Ifj. Horváth Sándor	5·26
Horváth Vilmosné	2·—
Holbok Ede	10·—
Ifj. Horváth Dániel	5·20
Ifj. Horváth József	6·08
Hideg Karolin	10·—
Hutflesz Péter	5·55
Horváth Márton	4·92
Hollósi János	1·20
Hujber Lajosné	1·22
Hujber István	1·20
Horváth Józsefné	1·20
Horváth János	8·—
Horváth József molnár	4·—
Horváth József rendőr	4·—
Jánosa Károlyné	1·20
Jenese Sándorné	4·80
Iványi Imre	1·60
Kakas Ferencz	31·96
Dr. Kluge Endre	51·12
Kluge Károly	53·70
Krompacher Józsefné	13·32
Kiss Lajos	20·42
Kovács Benőné	8·30
Kálmán Mária	12·70
Kakas Zsuzsánna	4·—
Kovácsics József	10·22
Kovácsics Gábor	10·34
Kalmár János	6·08
Kovács Imréné	4·52
Kemény Lajosné	4·04
Kiss István takpztári hiv.	4·04

	Korona
Kapa Jánosné	2·—
Kocsis Pál	6·—
Kovács János	2·—
Kapa Istvánné	2·14
Király Miklós	2·—
Kőszegi Gáborné	2·46
Kövér Ferenczné	2·08
Kocsis Sándor	5·—
Karafa Jánosné	3·60
Kéringer Jánosné	1·20
Kovács Józsefné	1·20
Keiger Imréné	2·—
Kovács Anna	2·—
Kovács János cseléd	1·20
Kőszeghi István	1·20
Özv. Káldy Mihályné	4·—
Kovácsis Sándorné	10·—
Kunszt Henrik	14·—
Kontz Sándorné	3·—
Kovács Zsuzsánna	6·—
Lukács Dávid	6·44
László Pál	1·20
Lender Lajosné	1·20
László Ádám	4·—
Matus György	49·26
Miklós Károlyné	12·94
Musszer Károlyné	11·46
Mész Ferenczné	3·24
Major József lakatos	8·20
Ifj. Mész Ferencz	3·30
Meinhardt Ágoston	10·—
Mórotz Ferenczné	2·08
Molnár Sámuel	2·—
Madarász Józsefné	1·20
Menyhardt Sándorné	4·—
Neubauer József	32·36
Németh János	8·—
Németh Imréné	14·96
Németh Ignácz	20·56
Nagy Dánielné	4·66

	Korona
Nagy István	6·54
Németh Pál	4·—
Neubauer Sámuel	2·—
Nádasy Kálmán	10·—
Nagy Károly	4·50
Nagy Sándor	6·—
Németh Sándor	2·—
Nánik Pál	8·—
Németh Sándor	1·60
Németh János czipész	2·—
Oram Valter	10·12
Osvald Elekné	4·—
Öcsön Gábor	4·—
Osvald János	2·—
Öcsön Károly festő	2·—
Perlaky Géza	26·40
Pelárgus József	10·66
Özv. Pelárgus Jánosné	14·44
Özv. Polhammer Pálné	3·06
Paál István	10·—
Piekel Jánosné	2·—
Piri János	2·—
Özv. Perlaky Gáborné	6·08
Paulovits János	1·60
Polhammer Pál	4·—
Özv. Pintér Józsefné	4·06
Ritter Jozefa	2·—
Rátz Mihályné	2·—
Rosta Sándor	10·—
Szakács Dániel	28·62
Szeiffert István	12·20
Soós Dánielné	18·12
Siklósi János	5·50
Szente Márton	12·22
Schneller Lajos	14·14
Szente Gábor	10·82
Simon Juliánna	6·14
Szőllősi Miklósné	10·42
Szily Ignáczné	6·30
Özv. Szente Józsefné	4·34

	Korona
Özv. Szakács Jánosné	6·22
Schródt Lajos	6·14
Somogyi Mihály	4·—
Süle János	4·10
Somogyi Pál	12·32
Szücs Józsefné	2·—
Ifj. Szakács János	7·04
Sinkó Pálné	3·28
Stróbel Frigyesné	2·14
Schreier Istvánné	2·—
Schönbüchler Istvánné	3·40
Szabó Péter molnár	3·50
Szecsődi Józsefné	4·10
Szakács Ferenczné	1·30
Szakács József	2·—
Szakács Gábor	6·02
Sinkó Györgyné	4·—
Szakács István	1·64
Sebderics József	2·—
Szente Károly	8·—
Szalóki Károly	2·—
Széles Mihályné	1·30
Szente József fodrász	4·—
Szabó József vasuti	4·—
Szücs István	2·—
Sarudi Ottóné	8·—
Szekeres Sándor	2·—
Tarczy Dezsőné	12·—
Török Jánosné	11·96
Özv. Tompa Sándorné	6·50
Téringer József	12·22
Tiedge Mária	9·20
Tóth József lakatos	8·18
Tömböl István	12·20
Téringer Mihály	6·10
Takács Ferencz	8·06
Tömböl Mihály örökösei	2·12
Téringer Istvánné	2·10
Téringer Gergely	6·22
Özv. Tóth Jánosné	4·14
Tóth Gyuláné	4·04
Téringer János	4·08
Tóth Ferenczné	2·06
Terelmes Ferenczné	1·20
Trsztyenszky Gézáné	4·02
Ifj. Téringer Mihály	5·—
Torma Jánosné	2·—
Tóth János napszámos	3·—
Tóth József festő	2·—
Ifj. Tömböl István	2·—
Teke József	2·—
Tollár János	2·—
Tollár György	2·—
Tóth János szabó	2·—
Tóth Pálné	1·20
Takács Lajos	3·20
Tóth András	2·—
Tengler József	12·—
Ulreich Mihályné	19·12
Udvardi Károly	2·—
Üveges Ferenczné	1·20
Vid Károly	2·14
Vizinger János	6·14
Vasvári János	12·70
Vámosi Gyula	4·—
Vasvári István	6·26
Vajda Márton	4·08
Vincze Sándor	6·—
Vadas Jánosné	2·—
Vaszindák Jánosné	2·—
Vági Lászlóné	4·20
Varga Lajos	4·—
Varga József szabó	6·40
Vüszt Ferenczné	8·—
Zakocs János	4·—
Závori Gyuláné	2·—
Varju Jánosné	3·—
Valkó Lajosné	1·20
Összesen:	1691·49

Utólag fizettek február 18-ig:

Nagy József 10·48 K, Gáspár Lajosné 1·20 K, Csiszlér Sándor 2·— K, Csőre Sándor 2·40 K, Végh István 2·— K, Adamovics Lázárné 8·18 K, Jánosa Károlyné 1·20 K, Ráth Jánosné 4·— K, Szente Terézia 1·32 K, Balog Pálné 6·50 K, Börzsönyi örökösök 18·84 K, Bognár Lajos 5·36 K, Németh Pál 4·— K, Jenese Sándorné 2·— K, Gerencsér József 2·— K, Derka Károlyné 2·40 K, Mohácsy Lajos 5·— K, Farkas Mihályné 1·20 K, Jakab Gyuláné 2·— K, Dezső Benőné 2·40 K, Horváth Dávid 2·— K, Király Miklós 1·— K.

Hátralékban maradtak:

Balogh Péterné 4·28 K, Molnár József csizmadia 2·40 K, Bolla Ferenczné 2·44 K, Bakos János szabó 1·— K, Csete Mihály 6·20 K, Csapó Józsefné 1·20 K, Dezső István 3·20 K, Erdélyi Lajos 1·70 K, Fábján István 2·— K, Gaál Ferenczné 2·40 K, Györke Sándorné 3·— K, Horváth Imre 9·10 K, Horváth István 5·— K, Hutflesz Péter 5·05 K, Horváth Márton 2·46 K, Hujber István 2·40 K, Hujber József 3·60 K, Horváth József kőmives 4·— K, Jenese Sándorné 2·80, Kecskés János 5·25, Kovács János cseléd 1·20 K, Kis Gyula 2·— Kutasi Istvánné 1·20 K, László Ferencz czipész 5·— K, Lénárd Károly 2·— K, Mész Péter 4·16 K, Miskei Ernesztin 2·40 K, Nemes Istvánné 2·52 K, Németh Sándor 1·60 K, Németh János czipész 2·— K, id. Nagy István vendéglős 4·— K, Pala Lajosné 3·20 K, Siklósi János 12·20 K, Szabó Istvánné 1·20 K, Soós Ferencz 3·20 K, Tóth Ferencz 2·— K, Terelmes Ferenczné 1·20 K, Tóth János napszámos 5·— K, Teke József 4·— K, Üveges Ferenczné 1·20 K, Viczai Péterné 2·40 K, Varga Miklós 4·— K, Vados József 12·— K, Vági Józsefné 1·20 K, Paksi N. 1·20 K.

Megjegyzendő, hogy ezenkivül 40 szegény gyülekezeti tagnak egyházi tartozása 74 korona 80 fillér összegben a „Németh Mihály"- és „Bognár Gábor"-féle alapitvány kamataiból fedeztetett.

Az elköltözött vagy elhalt gyülekezeti tagok egyházi tartozása 78 korona 10 fillér összegben iratott le.

Leány- és fiókgyülekezetek 1902. évi fizetése az anyaegyházhoz:

Takácsi 422 K 28 f, N.-Acsád 229 K 72 f, Békás 113 K 34 f, Mezőlak 117 K 30 f, Alsó-Görzsöny 32 K 88 f, Dáka 21 K 74 f, Kéttornyulak 6 K 60 f, Borsos-Győrről Szij László 42 K 76 f, Fejes

János 18 K 12 f, Horváth Dávid 2 K, Dereske 8 K 80 f, Nórápról Kardos Mihály 2 K.

Hátralékban maradtak: Borsos-Győrről: Fejes József 26 K 96 f, Tóth Ferenczné 12 K 48 f.

Harangozásért fizettek:

Egyszeri harangoztatásért: Csizmadia tanár leányára, Németh Jolánra, Francsics Ferenczné, Józsa tanár nejére, Neubauer Sámuelre, Szabó Eszterre, Major Ferenczné, Horváth Juliánnára, Adorján Ferenczre, Dömötör Terézre, Deák Margitra, Döbröntei Ferenczre, Szakács Erzsébetre, Mógor Józsefre, Téringer Mihályra, Simon Annára, Nagy Györgyné, László Ferenczre, Németh Márira, Árvai Zoltánra, Horváth Ödönre, Barcza Ferenczné, Simon Juliánnára 3—3 korona, többszöri harangoztatásért: Kemény Lajosra, Soós Dánielre, Tóth Ferenczre, Torma Jánosnéra, Szakács Ferenczné, özv. Szakács Jánosnéra 6—6 korona. Összesen befolyt 105 korona.

Kegyadományok:

„Pápai Takarékpénztár" 100 korona, „Pápa és Vidéke Takarékpénztár" 50 kor., Glatz Gy. 30 fillér, összesen: 150 korona 30 fillér.

Forgalmi kimutatás.

Bevétel:

1901-ik évi pénztári maradvány	177·16	kor.
A „Németh Mihály"-féle alapitványból 40 szegény egyháztag adójába	74·88	„
1902-ik évi egyházi adóból	1833·63	„
Filiák egyházi adójából az 1902. évre . . .	1017·44	„
Alapitványi kamatokból és részvény osztalékból .	1785·14	„
Bognár Gábor-féle házak jövödelme	3167·—	„
Takácsi földek bérletéből	520·—	„
Gyámintézeti szekrényből	19·04	„
„ tányérból	30·40	„
Gyámintézeti gyüjtésből	96·56	„
Szegények szekrénye	35·46	„
Persely-jövödelemből	205·68	„
Átvitel:	8962·39	kor.

	Áthozat:	8962·39 kor.
Harangoztatásért	105·—	„
Különféléből	144·37	„
Lelkészi nyugdij-intézetre	14·—	„
Kőszegi leánynevelő-intézetre	12·—	„
Tandijból	338·30	„
Kegyadományokból	150·30	„
Pápa városi szubvenczióból	2102·84	„
Gusztáv Adolf-egyletre	4·—	„
Külmissiói bevétel	7·82	„
Tanszerek és tankönyvek árából	176·76	„
Évkönyvekből	78·—	„
Tápintézeti gyüjtésből	49·—	„
Soproni főiskola javára Takácsi	24·—	„
Bognár Gábor-féle alapitvány kamataiból	1900·—	„
Alapitványból kölcsön	150·—	„
Acsádi egyházi adóból	13·06	„
Rendkivüli bevételből	64·69	„
Emléklapokból	7·94	„
Lelkészi földek bérletéből	344·—	„
Tanitói földek bérletéből	360·—	„
Gyülekezeti földek bérletéből	112·80	„
Állami segélyből	1188·—	„
Tanitói nyugdij-alapra	52·80	„
	Összesen:	16362·07 kor.

Kiadás:

Lelkészfizetés	3101·20	kor.
Tanitók fizetése	4687·89	„
Hujber Katicza kézimunka-tanitónőnek	140·—	„
Barcza István egyházfi fizetése	460·—	„
Vizsgai jutalomdijak	32·—	„
Nyugdij-járulékokra	80·—	„
Különféle adóra	91·90	„
Bognár Gáborné temetésére	100·—	„
Szegény gyülekezetek segélyezésére	181·80	„
Gyülekezeti szegények segélyezésére	280·58	„
Gyámintézeti pénztárba	84·—	„
Gyámintézeti alapra	20·—	„
	Átvitel:	9259·37 kor.

	Áthozat:	9259·37 kor.
Tápintézetekre	49·—	„
Külmissióra	13·12	„
Kőszegi leánynevelő-intézetnek	20·—	„
Biztositásokra	22·94	„
Különféle számlákra	626·35	„
Egyházmegyei pénztárba	447·12	„
Közjegyzői okiratért	29·20	„
Iskolai fütés és világitás	293·68	„
„Magyar Protestáns Irodalmi Társaság"-nak	10·—	„
Tanszerek és Évkönyvek nyomatása	591·80	„
Bognár Gábor-féle alapitványokra	1900·—	„
Bognár Gábor-féle házak javitására és adóra	2960·49	„
Egyházi tagok adójába	74·88	„
Pénztári maradvány, mint egyenleg	64·12	„
	Összesen:	16362·07 kor.

Mérleg:

1902-ik évi bevétel	16362·07	kor.
1902-ik évi kiadás	16362·07	„

Az *alapitványi tőkék* összege az 1901-ik évi zárszámadáskor	85755·82	kor.
Ehhez járul Krompacher Józsefné örököseinek alapitványa	200·—	„
özv. Horváth Dánielné alapitványa	60·—	„
Az 1902. év végén az alapitványi tőkék összege:	86015·82	kor.

mely a következőképen van elhelyezve:

Takarékpénztárban takarékpénztári könyvecskén	4018·86	kor.
Takarékpénztári részvények	30000·—	„
Épitészeti pénztár	5530·80	„
Regále-kötvényen	500·—	„
Folyó pénztár	4550·—	„
Takácsi birtokokban	13500·—	„
Bognár Gábor és neje alapitványházai	25000·—	„
Adósleveleken	2916·15	„
Összesen:	86015·82	kor.

Az alapitványi tőke Krompacher Józsefné örököseinek 200 kor. és özv. Horváth Dánielnének 60 korona alapitványával gyarapodott.

A gyülekezet adóssága:

Az építészeti pénztárnak	5530·80 kor.
A folyó pénztárba	6450·— „
Összesen:	11980·80 kor.

Egyházi Luther-alap:

A mult évi zárszámadáskor	600·30 kor.
Tőkésitett kamatok	24·24 „
Összesen:	624·54 kor.

El van helyezve a Pápai Takarékpénztárban.

Egyházi gyámintézeti alap:

A mult évi zárszámadáskor	502·14 kor.
Gyámintézeti gyüjtések	20·— „
Tőkésitett kamat	20·71 „
Összesen:	542·85 kor.

A Pápai Takarékpénztárban van elhelyezve.

Ezredéves emlék-alap:

A mult évi zárszámadáskor	628·55 kor.
Horváth Dávid (Borsos-Győr) ajándéka . . .	1·— „
Tőkésitett kamat	25·37 „
Összesen:	654·92 kor.

Takarékpénztárban van elhelyezve.

Egyesitett nőiskola- és Erzsébet-alap:

Mult évi zárszámadáskor	486·78 kor.
Tőkésitett kamat	19·63 „
Összesen:	506·41 kor.

Takarékpénztárban van elhelyezve.

Egyházi árva-alap:

A mult évi zárszámadáskor	1146·01 kor.
Az elemi iskolások közötti gyüjtésből . . .	9·27 „
Tőkésitett kamat	46·26 „
Összesen:	1201·54 kor.

Takarékpénztárban van elhelyezve.

Bráder S.-né ajándéka egy tanács- és iskolaterem építésére 25000·— kor.
A Pápai Takarékpénztárban van elhelyezve.

A pénztár 1903. évi február 2-án megvizsgáltatván, Berecz János pénztáros ur számadása minden pontjában helyesnek találtatott, miért is a közgyülés a szokásos óvások mellett a pénztárnokot a további felelősség alól felmenti s neki a pénztár pontos s lelkiismeretes kezeléséért jegyzőkönyvileg is köszönetet szavaz.

VII. Gyülekezeti nöegylet.

Tisztikar: Elnök: Tarczy Dezsőné, alelnök: özv. Tóth Jánosné, pénztáros: Perlaky Emma, ellenőr és jegyző: Mohácsy Lajos, — majd Kapi Béla. Bizottmányi tagok: Fekete Károlyné, Gyurátz Ferenczné, Harmos Zoltánné, Horváth Izabella, Kakas Ferenczné, Kiss Lajosné, özv. Kovácsics Gyuláné, Kovácsics Józsefné, özv. Konkoly Gyuláné, Káldy Mihályné, Nagy Pálné, Eősze Dezsőné, Pelárgus Józsefné, özv. Pelárgus Jánosné, özv. Pintér Józsefné, Rácz Mihályné, özv. Soós Dánielné, Szakács Dánielné, Szily Ignáczné, Szenthe Károlyné, Szutter Dánielné, Téringer Józsefné, Tompa Sándorné, Tóth Gyuláné, Török Jánosné, Vasvári Jánosné.

Pénztári számadás 1903. év január hó 1-én.

Bevétel:

Pénztári maradvány az 1902. évről	355·92	kor.
Bognár Józsefné adománya	1·—	„
Gyülekezeti pénztárból a szegények részére . .	40·—	„
Özv. Pintér Józszefné adománya	3 —	„
Pintér Józsefné, Szakács Dánielné, Cserkuti Jánosné tagdija 1901-re	6·—	„
Tőke-kamat törlesztés	10·—	„
Csizmadia Lajos főisk. tanár ur adománya . .	2·—	„
Cyömörey Kántás Eszter	1·—	„
Borsos Endréné	16·—	„
Balassa Ignáczné	2·—	„
Rácz Mihályné	2·—	„
Szenthe Károly és neje	10·—	„
Csernussák Andrásné	4·80	„
Átvitel:	453·72	kor.

Áthozat:	453·72	kor.
Takarékpénztárból kivétetett	298·—	„
Vizsga alkalmával gyüjtés eredménye	23·—	„
Tagsági dijakból befolyt	251·70	„
Karácsonyi gyüjtőiven befolyt	151·98	„
1902. ó-év esti persely jövedelme	14·—	„
Összesen:	1192·40	kor.

Kiadás:

Takarékpénztárba helyeztetett	280·—	kor.
Békási gyülekezet részére segély	10·—	„
Az alsó-görzsönyi gyülekezet harangjaira adomány .	20·—	„
Leányegylet részére a gyónó szent edényekre segély .	315·—	„
Lajta-ujfalui missiói gyülekezetnek	5·—	„
Gyámintézet részére	10·—	„
Kőszegi felsőbb leányiskolára	20·—	„
Külmissió czéljaira	10·—	„
Konfirmandusok imakönyveire	12·—	„
Balassa Julcsa évi tartásdija	18·—	„
Gyógyszertári számla	3·13	„
Három gyülekezeti szegény házbére	60·—	„
Koszorukötésért az egylet jóltevői sirjára . . .	3·—	„
Szabó Ferenczné temetésére	6·—	„
Karácsonyfára	168·30	„
Szegény gyermekek ruházatára	39·12	„
Összesen:	979·55	kor.

Mérleg:

Összes bevétel . . .	1192·40	kor.
Összes kiadás	979·55	„
Pénztári maradvány:	212·85	kor.

Vagyoni állapot az 1902. év deczember 31-én:

Pénztári készlet	212·85	kor.
Takarékpénztári betét	1526·40	„
Adósleveleken	620·—	„
Bognár Gáborné alapitvány a gyülekezet kezelése alatt	200·—	„
A gyülekezeti ev. nőegylet összes vagyona:	2559·25	kor.

Gyüjtés a nőegylet körében.

A nőegyleti gyüjtő-iven a következő adományok folytak be: Gyurátz Ferencz 20 kor., Gyurátz Ferenczné 20 kor., Tarczy Dezsőné 10 kor., Horváth Izabella 4 kor., özv. Perlaky Gáborné 2 kor., Perlaky Emma 2 kor., özv. Tóth Jánosné 2 kor., Tóth Juliska 2 kor., özv. Magassy Györgyné 1 kor., özv. Eősze Dezsőné 1 kor., Matus Györgyné 10 kor., Kluge Károlyné 5 kor., özv. Tompa Sándorné 2 kor., Czipott Zoltánné 5 kor., özv. Doktoritsné 2 kor., özv. Konkoly Gyuláné 2 kor., özv. Kovácsics Sándorné 2 kor., Török Jánosné 6 kor., Harmos Zoltánné 2 kor., özv. Pelárgus Jánosné 2 kor., Fekete Károlyné 2 kor., özv. Kovácsics Gyuláné 2 kor., özv. Tóth Gyuláné 2 kor., özv. Káldy Mihályné 1 kor. 20 fill., özv. Szily Lénárdné 1 kor., Hammer Károlyné 3 kor., Farkas Károlyné 2 kor., Somogyi Pálné 1 kor., Kiss Lajosné 3 kor., özv. Sinkó Györgyné 2 kor., Groó Vilmosné 20 kor., özv. Bráder Sámuelné 50 kor., Nagy Pálné 2 kor., özv. Amtmann Jánosné 2 kor., Szenthe Károlyné 2 kor., Soós Dánielné 4 kor., Burghardt Lipótné 2 kor., Berta Mártonné 2 kor., Vintze Sándorné 2 kor., Kocsis Pálné 1 kor., Németh Imréné 2 kor., Tengler Józsefné 1 kor., özv. Dienes Miklósné 1 kor., Belák Lajosné 5 kor., Pelárgus Józsefné 1 kor., Szakács Dánielné 2 kor., Kovácsics Józsefné 1 kor., Nagy Istvánné 1 kor., Téringer Józsefné 2 kor., Vasvári Jánosné 2 kor., Froreich Ernőné 4 kor., Mészáros Sándorné 2 kor., Szutter Dánielné 2 kor., Meinhardt Sándorné 1 kor., Balogh Ferenczné 60 fill., Horváth Dánielné 1 kor., Kakas Ferenczné 1 kor., Ullreich Mihályné 40 fill., Hutflesz Pálné 50 fill., Perlaky Gézáné 4 kor., Kiss Lajosné 6 kor., Pintér Józsefné 2 kor., Balogh Józsefné 1 kor. — Összesen: 251 korona 70 fillér.

Karácsonyfa. A gyülekezeti nőegylet nemes feladatához hiven, mint az előző években, ugy az idén is állitott fel karácsonyfát a szegény iskolás-gyermekek és a gyülekezet szegényei számára. Az ajándékok deczember 24-én délután 3 órakor tartott istenitisztelet után osztattak ki. Ez alkalommal 27 leánygyermek ruhát, 10 téli meleg kendőt, 10 fiugyermek egész öltözet téli ruhát, 19 téli kabátot, 4 mellényt és nadrágot, 12 csizmát kapott ajándékba. E mellett minden iskolás gyermek kapott süteményt, gyümölcsöt, iskolai irószereket és vallásos olvasmányokat. A gyülekezeti szegények között pedig kenyér és kalács osztatott szét.

Karácsonyfára adakoztak a következők: Gyurátz Ferencz 10 korona és egy öltözet ruha egy fiu és egy leány számára, Gyurátz Ferenczné 20 méter parchet és 4 db. meleg kendő leányoknak, Tarczy

Dezsőné 6 kor. és 2 kenyér, Horváth Izabella 2 kor., Matus György 2 db. karácsonyfa, 200 db. irka, 30 db. gyertya a karácsonyfára, Matus Györgyné 20 méter parchet, 4 db. meleg kendő, özv. Pelárgus Jánosné 1 kor., özv. Tóth Jánosné 1 kor. és egy kosár sütemény, özv. Eősze Dezsőné 1 kor., özv. Magassy Györgyné 1 kor., özv. Tóth Sándorné 1 kor., özv. Tóth Gyuláné 1 kor., özv. Dienes Miklósné 1 kor., Somogyi Pálné 1 kor., Farkas Károlyné 1 kor., egy öltözet ruha leánynak, egy kosár alma, dió, özv. Káldy Mihályné 1 kor., Hammer Károlyné 2 kor., 2 kenyér, 1 kosár sütemény, karácsonyfára dió és egy kabát, Barcza Bálint 2 kor., Kovácsics Józsefné 60 fill., Szakács Dánielné 1 kor. és 1 kenyér, Horváth Istvánné 1 kor., Englert Gyuláné 2 kor., özv. Szakács Dánielné 1 kor.. özv. Szőllősi Miklósné 60 fill., Kluge Károlyné 25 rőf kelme és 8 kendő leányok számára, Sőrensen Béláné 1 kor., dr. Czipott Zoltánné 5 kor., Nagy Pálné 1 kor., özv. Amtmann Jánosné 1 kor., Mészáros Sándorné 1 kor., Rosta Sándor 1 kor., Téringer Józsefné 40 fill., Fekete Károlyné 1 kor., dr. Kluge Endre 8 kor., Paál István 2 kor., 25 db. palatábla és 1 skatulya palavessző, Kiss Lajosné 1 kor., 2 kenyér, Hutflesz Pál 60 fill., Kovács Zsuzsánna 100 drb. sütemény, Burghardt Lipót 2 kor., Perlaky Gézáné 2 kor., özv. Kiss Lajosné 3 kor., Dezső Lajos 1 kor., Kakas Ferenczné 1 kor., Berta Mártonné 1 kor., Horváth Dániel 40 fill., Kozma Bálint 40 fill., Tengler Józsefné 1 kor. 20 fill., Gyurátz Lászlóné 1 kor., Szabó Józsefné 40 fill., Tóth Kálmán 1 kor. 20 fill., Horváth Sándor 2 kor. 40 fill., Szutter Dánielné 1 kor., Török Jánosné 6 kor., Nagy Sándor 1 kor., Bobrovnitzky Mariska 1 kor., Fodor N. 1 kor., Tompa Sándorné 1 kor., Soós Dánielné 4 kor., Harmos Zoltánné 2 kor., Kovácsics Lenke 1 kor. és női téli kabát, özv. Kovácsics Gyuláné 1 kor., 1 db. kalács, özv. Perlaky Gáborné 2 kor. és kalács, Perlaky Emma 2 kor. és sütemény, Nánik Pál 80 fill., Kapi Béla 2 kor., Rácz Mihály 1 kor. 20 fill. és 1 kenyér, özv. Sinkó Györgyné 2 kor., Pápai Takarékpénztár 10 kor., Kiss István 2 kor., Schneller Lajos 2 kor., Vasváry Jánosné 40 fill., Pintér Józsefné 2 kor., Seiffert István 1 kor., özv. Hujber Lajosné 1 kor., Belák Lajosné 2 kor., Frarádiné 2 kor., Meinhardt Ágoston 2 kor., Graf Ödön 1 kor., Szenténé 1 kor., Kis Tivadar 24 db. zárós és 12 db. gömbölyü tolltartó, 6 tuczat rajzón, 4 skatulya toll és tolszárok, Kunszt Henrik 1 kor., Neubauer József 12 drb tábla, 100 drb palavessző, Krausz József 15 drb téli kendő, Viz Ferencz 10 kor., Kluge Jenőke 60 fill., Szily Adél 60 fill., Nagy Károly 100 drb bábsütemény, özv. Bráder Sámuelné 1 kor., özv. Kovácsics Sándorné 1 kor., Kalmár Jánosné 40 fill., Kapa Jánosné

1 kor., Rumpold Venczelné 2 kor., Dallos Dénesné leányok számára ruhakelmét, Konkoly Gyuláné 1 pár czipő, 1 drb meleg kendő és egy leány számára öltöző ruha, Takács Ferencz és neje gyümölcsöt, özv. Szily Lénárdné egy nagykabátot, özv. Hochold Ferencné 1 kosár sütemény, Ritter Jozefa kiasszony 1 kosár sütemény, Varga József egy nadrágot, Farkas Dezső 6 korona.

A kiosztott női ruhákat szivességből megvarrták: Török Jánosné, özv. Konkoly Gyuláné, özv. Eősze Dezsőné, özv. Káldy Mihályné, Nagy Pálné, Szenthe Károlyné, Szily Lénárdné, Valkó Lajosné, Kovácsics Józsefné, Schreier Istvánné, Schneller Vilma, Perlaky Emma, Tóth Juliska, Hammer Paula, Hujber Katicza, Hujber Irma, Tóth Zsófika, Szakács Lujza.

Szegényeket, betegeket élelemmel segélyeztek: Tarczy Dezsőné, Török Jánosné, Gyurátz Ferenczné, özv. Tóth Jánosné, Matus Györgyné, özv. Pelárgus Jánosné, Kluge Károlyné, Pelárgus Józsefné, Hammer Károlyné, Szakács Dánielné, Téringer Józsefné, Kovácsics Gyuláné, Farkas Károlyné, Kiss Lajosné, Harmos Zoltánné, Szenthe Károlyné, özv. Dienes Miklósné, Fekete Károlyné, özv. Perlaky Gáborné, özv. Sinkó Györgyné, Görög Károlyné, dr. Cseh-Szombathy Lászlóné, Tompa Sándorné, özv. Káldy Mihályné, Tóth Gyuláné, Szutter Dánielné, Perlaky Gézáné, dr. Kluge Endre, Konkoly Gyuláné, Téringer Jánosné, Barcza Bálint, Vasváry Jánosné, özv. Soós Dánielné.

A „Protestáns Árvaházi Naptárra" felülfizettek: Mészáros Sándorné 40 fill., Vasvári Jánosné 20 fill., Téringer József 20 fill., Horváth Dániel 10 fill., Simon Juliska 20 fill., Tóth Jánosné 20 fill., özv. Eősze Dezsőné 40 fill., özv. Perlaky Gáborné 40 fill., dr. Czipott Zoltánné 40 fill., özv. Pelárgus Jánosné 40 fill., özv. Hujber Lajosné 20 fill., Fekete Károly 20 fill., özv. Kovácsics Gyuláné 40 fill., özv. Tóth Sándorné 20 fill., Tidge Mária 40 fill., Dienes Miklósné 20 fill., Somogyi Pál 20 fill., Szakács Dániel 40 fill., Graf Ödön 40 fill., Tompa Sándorné 40 fill., özv. Doktoricsné 40 fill., özv. Soós Dánielné 40 fill., Burghardt Lipótné 20 fill., Perlaky Géza 20 fill., özv. Kiss Lajosné 40 fill., Kakas Ferenczné 10 fill., Götze József 10 fill., Dezső Lajos 10 fill.

Ezen felsorolt adatok bizonyitják, hogy a nőegylet az elmult évben is buzgó lelkesedéssel törekedett kitüzött czélja felé. A hivek áldozatkészsége megnyitotta előtte az utat a szegények és elhagyatottak gyámolitására, Isten kegyelme pedig áldottá tette munkálkodását.

Özv. Bráder Sámuelné szül. Gömbös Karolina asszony, áthatva

a nőegylet nemes czéljaitól, annak oltárára 150 koronát tett le alapitványképen.

A gyülekezeti nőegylet küldöttség által adott kifejezést őszinte köszönetének és hálájának.

Kevéssel utóbb már a jóltevő koporsójánál jelentünk meg. Özv. Bráder Sámuelné szül. Gömbös Karolina asszony elhunyt 1903. évi február hó 11-én. — Végtisztességtevésén a nőegylet is megjelent, s koporsójára diszes koszorut helyezett. — Legyen emléke e helyen is megörökitve.

Özv. Bráder Sámuelné koporsójára helyezett koszoru költségeire adakoztak a következők: Gyurátz Ferenczné 6 kor., Perlaky Gézáné 40 fill., dr. Czipott Zoltánné 1 kor., özv. Perlaky Gáborné 40 fill., özv. Kiss Lajosné 1 kor., Perlaky Emma 40 fill., Tarczy Dezsőné 2 kor., özv. Soós Dánielné 1 kor., Schneller Lajosné 1 kor., N. N. 40 fill., Magassi Györgyné 1 kor., özv. Amtmann Jánosné 60 fill., Nagy Pálné 60 fill., özv. Káldy Mihályné 60 fill., Harmos Zoltánné 50 fill., özv. Tóth Sándorné 50 fill., özv. Tóth Gyuláné 50 fill., özv. Eösze Dezsőné 40 fill., özv. Tóth Jánosné 60 fill., Szenthe Károlyné 1 kor., özv. Pelárgus Jánosné 60 fill., Török Jánosné 1 kor., özv. Konkoly Gyuláné 1 kor., özv. Dienes Miklósné 60 fill., Kovácsis Józsefné 40 fill., özv. Szakács Dánielné 60 fill., Hammer Károlyné 2 kor., Tompa Sándorné 1 kor., Pintér Józsefné 1 kor., Kakas Ferenczné 40 fill., Horváth Izabella 1 kor. — Összesen: 29 kor. 50 fill.

Legyen ugy a nagylelkü alapitványtevőnek, valamint az összes kegyes adakozónak, a nőegylet minden igaz jó barátjának szivből fakadó őszinte köszönet mondva.

VIII. Evang. leányegylet.

Elnök: özv. Tóth Jánosné, alelnökök: Meinhardt Emilia és Kovács Anna, jegyző: Kovácsis Lenke, pénztáros: Schreier Istvánné.

A leányegylet számadása.

Bevétel:

Mult évi pénztármaradvány	156·20 kor.
Időközi kamat	3·12 „
Tagsági dijból	49·60 „
Adományokból	22·— „
Bognár Gáborné hagyománya	200·— „
Összesen:	430·92 kor.

Kiadás:

Adomány külmissióra	5·— kor.
Egy szegény leány felruházására	2·— „
Összesen:	7·— kor.

Mérleg:

Összes bevétel	430·92 kor.
Összes kiadás	7·— „
Maradvány:	423·92 kor.

Vagyoni állapot:

Takarékpénztárban elhelyezve	217·52 kor.
A gyülekezeti pénztárban	200·— „
Pénztári maradvány	6·40 „
Összesen:	423·92 kor.

A leányegylet az elmult évben is szeretettel és buzgósággal munkálkodott azon feladat elérésén, mit maga elé tüzött. Havonként egybegyüjtötte tagjait, ápolta szivükben a testvéri szeretetet, az élő hitet. Az összejöveteleken valláserkölcsi előadások és felolvasásokon kivül, az egylet tagjaiból álló énekkar dalokat adott elő, a tagok közül pedig négyen-öten szavalatokkal léptek fel. — Igy a leányegylet nemcsak kellemes szórakozást nyujtott azoknak, kik körébe jöttek, hanem egyszersmind ismeretüket gazdagitotta, szivüket nemesitette.

Az *egylet énekkarának* vezetője ez évben is *Szutter Dániel* tanitó ur volt. Az énekkar a következő tagokból áll: I-ső szopranisták: Büki Mari, Dezső Mari, Dömötör Rózsa, Kéringer Julcsa, Kovács Karolina, Kovács Terézia, Szakács Lujza, Szily Adél, Valkó Vilma. II-ik szopranisták: Németh Julcsa, Pálfi Margit, Siklósi Irma, Szabadi Erzsébet, Szupper Mari. I-ső altisták: Antal Róza, Horváth Zsófia, Stróbl Katalin, Szakács Lidia. II-ik altisták: Balogh Böske, Dezső Jolán, Dömötör Irén, Horváth Zsófia, Hujber Irma, Piri Zsófia.

Az 1902. évben *tagsági dijakból* a következő adományok folytak be: Béldi Margit 1 K, Béldi Teréz 1 K, Balog Zsófika 1 K, Bobrovniczky Mariska 1 K, Gyurátz Ferenczné 4 K, Gáspár Ilona 1 K, Hujber Katicza 1 K, Hujber Irma 1 K, Horváth Róza 1 K, Dezső Mariska 1 K, Kovácsics Lenke 2 K, Kovácsics Teréz 1 K, Kovácsics Karolin 1 K, Kakas Irén 1 K, Kakas Gizella 1 K, Káldy Margit 1 K, Konkoly Ilonka 1 K, özv. Tóth Jánosné 4 K, Tóth Juliska 1 K, Tóth Zsófika 1 K, Tóth Katicza 1 K, Tömböl Rózsa 1 K, Horváth Erzsébet

1 K, Tüske Lidike 1 K, Neubauer Juliska 1 K, Meinhardt nővérek 3 K, Mészáros Gábrielle 1 K 20 f, Piri Zsófia 1 K, Pálfi Róza 1 K, Pelek Anna 1 K 20 f, Szily Adél 1 K, Schreier Istvánné 1 K, Szakács Lujza 1 K, Siklósy Ilona 1 K, Varga Irma 1 K, Kovács Anna 1 K, Kovács Aranka 1 K, Szente Józsefné 1 K, Téringer Mariska 1 Korona.

Özv. Bráder Sámuelné szül. Gömbös Karolina asszony a leányegylet jóltevői emlékkönyvében 150 korona alapitványnyal örökitette meg nevét.

Nagytiszteletü Mohácsy Lajosné urnő keresztelő szent edényre 20 koronát, Szutter Dánielné urnő ugyanazon czélra 2 koronát adományozott.

Fogadják a kegyes adományozók e helyen a leányegylet őszinte hálájának és köszönetének kifejezését!

IX. Gyülekezeti gyámintézet.

Bevétel:

Gyámintézeti szekrényben	19·04	kor.
„ tányéron	30·40	„
„ gyüjtőiveken	96·56	„
Külmissióra	7·82	„
Gusztáv Adolf-egyletre	4·—	„
Összesen:	157·82	kor.

Kiadás:

Egyházmegyei gyámintézetnek	60·—	kor.
Helyi gyámintézeti alapra	20·—	„
Külmissióra	17·12	„
Leopoldianumra	10·—	„
Gusztáv Adolf-egyletre	10·—	„
Összesen:	117·12	kor.

Gyámintézetre adakoztak az 1902. évben, Pápán: Gyurátz Ferencz 10 K; Czipott Zoltán 4 K; Kluge Endre 3 K; Matus György, Kluge Károly, Belák Lajos, Froreich N. 2—2 K; Török Jánosné, özv. Pelargus Jánosné, özv. Perlaky Gáborné, özv. Tóth Jánosné, Fekete Károlyné, özv. Sinkó Györgyné, özv. Eősze Dezsőné, Harmos Zoltánné, Barcza Bálint, Szenthe Károly, Neubauer József, Burghardt Lajos, Hammer

Károly, Kis István, Szakács Dániel, Perlaky Gézáné 1—1 K; Tengler József 1 K 20 f; özv. Somogyi Pálné, Kocsis Pál, Mészáros Sándor 80—80 f; Krompacher Jozefin, özv. Tóth Gyuláné, Pelargus Józsefné, Kis Lajosné, özv. Doktoritsné, Nánik Pál 60—60 f; Dezső Lajos, özv. Káldy Mihályné, Soós Dánielné 50—50 f; özv. Tompa Sándorné, Hutflesz Pál, Berta Márton, Téringer Józsefné, Kovácsics József, Balogh Ferencz 40—40 f; Németh Imréné, Vasvári Jánosné 30—30 f. Összesen: 53 korona 50 fillér.

Ezenkivül az egyes iskolákba járó ág. hitv. evang. növendékek adományaiból gyüjtőiveken a következő összegek folytak be: *az elemi iskolai* növendékek gyüjtéséből: 6 K 26 f; *a ref. kollégiumba* járó ev. tanulók gyüjtéséből: 7 K 14 f; *az állami tanitóképző-intézet* evang. növendékeinek gyüjtéséből: 2 K 50 f; *az állami polgári leányiskola* evang. növendékei gyüjtéséből: 2 K 40 f.

A pápai iskolákba járó ág. hitv. evang. növendékek adományaiból befolyt tehát összesen: . . .	18·30 kor.
Vallásos estély alkalmávali gyüjtésből	3·76 „
Borsos Endréné adománya	4·— „
A gyülekezeti nőegylet adománya	10·— „

Takácsin: a hivek adományából begyült: 3 K 78 f; *Acsádon*: az iskolás gyermekek adományából: 40 f; *Mezölakon és békáson*: a gyülekezeti tagok és az elemi iskolába járó gyermekek adományából begyült: 2 K 82 f.

X. Gyülekezeti Emlékkönyv.

Pápai ev. anyagyülekezetünk Emlékkönyvébe az 1902. év folyamán a következő jóltevők neveit irta be.

1. Krompacher József pénzügyi hivatalnok és Krompacher Károly gazdasági gyakornok elhunyt feledhetlen édesanyjuk: özv. Krompacher Józsefné szül Póczi Anna emlékének megörökitésére 200 kor. alapitványt tettek oly kikötéssel, hogy addig, mig a tőkét a gyülekezeti pénztárba beadják: évenként 5%-os kamatot fizetnek róla.

2. Özv. Horváth Dánielné szül. Mész Katalin pápai lakos elhunyt szeretett férje emlékének megörökitésére az egyházban 60 kor. alapitványt tett és fizetett be a gyülekezet pénztárába.

A kegyelet és egyházszeretet, a hála megnyilatkozása, az áldozattal, melylyel az élő elhunyt kedveseinek nevét a felejtés sirjába

jába merüléstül megóvja s emléküket az utókorra nézve is áldás kutfejévé teszi: tiszteletre kelt.

Mindkét alapitvány kamatai az alapitók kijelentett óhajtása szerint, egyházi czélokra forditandók.

3. Özv. Bráder Sámuelné szül. Gömbös Karolina asszony 1902 decz. 9-én kelt közjegyzői okirattal 25000 koronát adományozott pápai ev. gyülekezetünknek a következő feltételek mellett: Ezen összeg után a gyülekezet évi $4^1/_4\%$-os kamatot fizet neki élte fogytáig. Halála esetén tisztességesen eltemetteti s gondoskodik családi sirhelyének kegyelettel rendbentartásáról. A jelzett adományból az ő halála után kifizet a gyülekezet a kőszegi ev. nőnevelő-intézetnek alapitványul 200 koronát, a pápai ev. gyülekezeti nőegyletnek 150 koronát, a pápai ev. gyülekezeti leányegyletnek 150 koronát. Az adomány egy megfelelő gyülekezeti tanácsterem és egy iskolaterem épitésére lesz felhasználandó.

A nemeslelkü jóltevő, egy régóta sajnálattal érzett hiány megszüntetését tette lehetővé. Egy megfelelő tanácsterem épitése, mely vallásos esték tartásához, nő- és ifjusági egyleti összejöveteleknek, iskolai vizsgáknál a növendékeknek s a közönségnek, gyüléseknél ezek tagjainak szolgáljon alkalmas helyiségül, továbbá egy kellő nagyságu czélszerüen berendezett uj tanterem állitása a gyülekezetnek közóhaja volt.

Aki áldozatával ezen óhajtást megvalósulásra segitette, ezzel az egyháza iránt érzett igaz szeretetről, fenkölt gondolkozásról tett bizonyságot. Özv. Bráder Sámuelné asszony jó tettével szép emléket biztositott magának. Nevéhez gyülekezetünk örök hálája füződik.

A Mindenható áldása nyugodjék meg az egyházért áldozni kész jóltevők életén.

4. A Pápai Takarékpénztár iskolánk szegény növendékeinek segélyezésére ez évi közgyülésén is 100 koronát szavazott meg.

5. A Pápa Városi és Vidéki Takarékpénztár szintén a szegény tanulók gyámolitására 50 koronát adományozott.

Fogadják a nevezett intézetek a nemes czélu adományokért gyülekezetünk hálás köszönetét.

XI. A gyülekezet körében előforduló egyéb adományok.

Az évzáró vizsga alkalmával a szegénysorsu, szorgalmas iskolás növendékek számára adakoztak: Gyurátz Ferencz 8 K, dr. Kluge Endre, Matus György 6—6 K, Belák Lajos 4 K, dr. Cseh-Szombathy László, Petőcz Rezső 3—3 K, Baldauf Gusztáv 2 K 20 f, Perlaky Géza, Kiss Lajos, Ritter Jozefin, dr. Czipott Zoltán, Rácz Gyula 1—1 K, N. N. 80 f, Nánik Pál 60 f, Csik Károly, Kocsis Pál 40—40 f, Szabó Péter 20 f. Ehhez járult a Németh Mihály-féle alapitványból 24 K és a Rupprecht-féle alapitványból 8 K, mely összegből 48 K 13 szegénysorsu növendék között osztatott ki olyképen, hogy 3-nak a nékik jutott 6—6, illetve 4 koronán ruha vásároltatott, 23 korona pedig a nőegyleti pénztárba utaltatott be.

A kőszegi ág. hitv. ev. felsőbb leányiskolára adakoztak *Pápán:* Gyurátz Ferencz 10 K, Téringer József 1 K, Kovácsics József 40 f. *Takácsi* hivek: 10 K 40 f. Ezenkivül terménybeli adományokat (burgonya, bab, káposzta, zöldség) a pápai, mezőlaki, békási és borsosgyöri hivek 21 zsákkal szolgáltattak be. Összes pénzbevétel 21 korona 80 fillér. Kiadás a termények elküldésére 11 korona 32 fillér. A kőszegi ág. hitv. ev. nőnevelő-intézetnek elküldetett tehát adományként 10 korona 48 fillér és 21 zsák termesztmény.

Tápintézeti célokra a soproni és bonyhádi ev. tanintézetek javára adakoztak: Pápai Takarékpénztár 20 K, Gyurátz Ferencz 10 K, dr. Kluge Endre 3 K, Matus György, Barcza Bálint, dr. Czipott Zoltán, Belák Lajos 2—2 K, Hammer Károly, Török Jánosné, özv. Perlaky Gáborné 1—1 K, Sas Aranka, Tóth Jánosné, Eősze Dezsőné, Fekete Károlyné, özv. Tóth Gyuláné, özv. Káldy Mihályné 60—60 f, Berta Márton, Trsztyenszky Gézáné, Somogyi Pál 40—40 f, Tóth József 20 f. Befolyt összesen 49 korona, melyből $^3/_4$ rész vagyis 36 korona 75 fillér a soproni, $^1/_4$ rész vagyis 12 korona 25 fillér a bonyhádi tápintézetnek küldetett el.

Gusztáv Adolf-egyletre: Gyurátz Ferencz 4 korona.

A templom előtti tér diszitésére ajándékoztak: Matus György diszfákat, Szutter Dánielné, Simon Juliska, Kikker Stefánia, virágokat.

Krompacher József a „Luther-Társaság" és a „Magyar Protestáns Irodalmi Társaság" kiadványaiban megjelent vallásos tartalmu könyvecskéknek a gyülekezeti tagok számára való vásárlására 10 koronát adományozott.

Gyertyákat ajándékoztak az oltárra: nt. Németh Istvánné 7 szá-

lat, Rácz Mihályné 4 szálat; a csillárba: Vizi Ferenczné (Nóráp) 8 szálat, Tarczy Dezsőné 6 szálat.

Az alumnusok számára egy-egy kalapot és sapkát ajándékoztak: Baldauf Gusztáv, Kiss István és Miklós Géza. Ruprecht Taszilóné 3 kabátot, Matus Györgyné egy pár czipőt ajándékoztak szegény növendékek számára. Somogyi Pál egy harangkötelet, Simon Juliska egy Kossuth-képet ajándékoztak a gyülekezetnek.

A protestáns árvaházra s a tanitók árvaházára a népiskolás növendékektől befolyt 8 korona 36 fillér. Ebből a protestáns árvaháznak elküldetett 4 korona 26 fillér, a tanitók árvaházának 4 korona s portóra kifizettetett 10 fillér. Az adakozók nevei a következők:

Az I—II-ik vegyes osztályokban: Czipott Zoltán 20 f, Czipott Gizi 20 f, Czipott Rudi 20 f, Szutter Béla 10 f, Huppe Kari 10 f, Vaszindák Juliska 20 f, Szabó Gyula 2 f, Somogyi Sándor 2 f, Kovács Mári 20 f, Árvai Ilona 2 f, Szalóki Róza 4 f, Sinkó István 4 f, Horváth Károly 2 f, Erdélyi István 4 f, Csik Lenke 4 f, Dezső János 4 f, Kocsis Jóska 10 f, Brozmann Mári 20 f, Bolla Teréz 4 f, Vadas Irma 10 f, Molnár Anna 2 f, Zábrák István 6 f, Vági Mári 6 f, Hutflesz Jenő 20 f, Nánik Pál 10 f, Iványi Róza 4 f, Kalmár Feri 4 f, Kovács Sándor 2 f, Király Jóska 4 f, Pirka Lajos 2 f, Horváth Erzsike 6 f, Csőre Teréz 20 f, Szenthe János 10 f, Vinhoffer Mári 4 f.

A III—VI. fiuoszt.-ban: Szutter Zolt. 10 f, Vargha József 4 f, Bolla István 6 f, Erdélyi Sándor 4 f, Fodor Laczi 10 f, Vincze József 20 f, Szabó Károly (A) 4 f, Nagy Jenő 10 f, Szabó Károly (B.) 4 f, Németh József 4 f, Vándlich Géza 60 f, Kapa István 20 f, Dezső Lajos 4 f, Kluge Jenő 8 f, Weisz Frigyes 10 f, Molnár Imre 2 f, Beniczky Pál 30 f, Fábián Dani 6 f, Fábián Feri 6 f, Réthi István 2 f, Szabó Sándor 10 f, Vághi Laczi 6 f, Kalmár Károly 8 f, Cseh-Szombathy Laczi 40 f, Sághi István 2 f, Király Sándor 4 f, Király Károly 4 f, Spiesz Viktor 20 f, Horváth Laczi 6 f, Szente Gábor 10 f, Bognár Lajos 4 f, Ritter Béla 20 f.

A III—VI. leányosztályokban: Huppe Elza 10 f, Vincze Irén 20 f, Dömötör Erzsi 4 f, Vaszindák Emma 20 f, Rosta Ilona 6 f, Szutter Mariska 10 f, Csik Vilma 6 f, Bolla Julcsa 4 f, Németh Teréz 4 f, Hiczl Gizella 10 f, Bartakovics Lina 4 f, Bartakovics Mári 4 f, Fördős Erzsi 4 f, Molnár Mári 2 f, Holzflisz Jolán 4 f, Vadas Gizella 10 f, Balogh Katicza 6 f, Vági Anna 4 f, Vági Erzsi 6 f, Vadas Margit 10 f, Szakács Erzsébet 4 f, Buzás Mari 2 f, Gréczi Juli 2 f, Kovács Róza 4 f, Teke Lina 4 f, Szakács Böske 2 f, Horváth Julcsa 4 f, Horváth Margit 4 f, Tompa Erzsi 10 f, Horváth Anna 4 f.

Az 1901-ik évről szóló *Évkönyvre* adakoztak *Pápán*: Matus György 3 K, Froreich Ernőné, Kluge Károly, Vincze Sándor 2—2 K, özv. Pelargus Jánosné, Czipott Zoltán, özv. Perlaky Gáborné, Perlaky Géza, özv. Konkoly Gyuláné, Tarczy Dezsőné, Kluge Endre, Belák Lajos, Soós Dánielné, Neubauer József, Kakas Ferencz, Tengler József, Németh Imréné, Krompacher Józsefné, özv. Káldy Mihályné, Hammer Károly, Barcza Bálint, Harmos Zoltánné, Simon Juliánna 1—1 K, Szakács Dániel, Pelargus József, Burghardt Lipótné, Hideg Karolina 80—80 f, özv. Schirckhuber Józsefné, Tóth Jánosné, Eősze Dezsőné, Meinhardt Ágoston, özv. Tóth Gyuláné, Tiedge Mária, özv. Dénes Miklósné, Somogyi Pál, özv. Kovácsics Gyuláné, Hutflesz Pál, Berta Márton, Kocsis Pál, Görög Károly, Kiss Lajos, Balogh Ferencz, Fekete Károlyné, Tompa Sándorné 60—60 f, Takács Ferencz, Fodor István, Bognárné, Szöllősi Miklósné, Téringer József, Sinkó Györgyné, Kovácsics József, Csányi Károly, Major József, Tömböl István, Dezső Lajos, Szij László 40—40 f, Schreier Istvánné, Varga Lajos, özv. Doktoricsné 30—30 f, Árvay István, Ulreich Mihályné, Rátz Mihály, László Ádám, Öcsön Gábor, Nagy Sándor, Nagy István, Bognár Lajos, Balogh István, Szakács Gábor, Csillag Ferencz, Kapa Jánosné, Cserkuti Jánosné, Cseszregi Márton 20—20 f, Téringer János, Soós Istvánné 10—10 f.

Takácsin: Horváth Gy. Lajos 80 f, Horváth A. Károly 70 f, id. Sokoray János 50 f, Téringer György, Limp János, Keller Miklós, id. Borsos Lajos, Horváth Mihály, Horváth Sándor, Kovácsics Sándor, ifj. Borsos Lajos, Kiss Zsigmond, ifj. Sokoray János, Horváth M. Károly, Horváth Ignácz, Pámer István 40—40 f, Dombi János, Horváth Lajos 30—30 f, Győri Gáborné, Mészáros Károly, Svartz Gábor, Horváth János kor., Horváth Dániel, Horváth Fer., Mészáros Gábor, Horváth György, Kovácsics János, Horváth Gábor, Kovácsics Károly, Horváth Lajos, Dombi Gábor, Borsos János, Tóth Mihály, Nagy Károly, Nagy Lajos, Németh Bálintné, ifj. Kovácsics Sándor, Rózsa Sándor 20—20 f, Dombi Miklós, Körmendi János 10—10 f.

Acsádon: Acsádi evang. gyülekezet 1 K, Szalay Sándor 50 f, Illés Károlyné, Győri Gyuláné, Magasi Lajosné, Szabó József 40—40 f, Buthi Károly, Sütő József, Varga János, Varga József, Bódor Antalné, Magasi Károly, Buthi Ferencz, Vadász Ferencz, Varju János 30—30 f, ifj. Dávid Zsigm., Nagy Károly, Kiss Imre, Kis Lajos, Kovács Jánosné, Sütő Imre, Raksányi Károlyné, Biró Lajosné, Nagy Lajosné, Buthi Sándor, Polgár Imre, Molnár József, Erdélyi Károly, Berkes István, László Erzsébet 20—20 f.

Mezőlakon: Szakács István 40 f, Fejes Dániel, Mező István,

Csapli István, Simon Jánosné, Bolla Józsefné, Simon Gábor, Tóth Gábor, Simon Gábor, ifj. Simon János, Szabó Gábor, Sári Györgyné, Simon Ferencz 20—20 f, Pap Mihályné 10 f, Nagy Sándor 8 f.

Békáson: Tüske János 50 f, Tüske Mihály, Tüske Károly 40—40 f, Horváth Gábor, Németh István, Koncz István, Varga János, Szakács János, Kovács Sándor, Tüske István, Varga Lajos, Hári István 20—20 fillér.

XII. Takácsi ág. hitv. evang. leánygyülekezet.

Tanitó: Szabó Sándor.

Felügyelő: Horváth Gy. Lajos.

Gondnok: Keller Miklós.

Magtárkezelők: Kovácsics Károly és Téringer György.

Presbyterek: Id. Borsos Lajos, Horváth F. Károly, Horváth Á. Károly, Horváth Ignácz, Horváth Ferencz, Horváth Mihály, Horváth János kor., Horváth Gábor sz., Horváth Dénes, Horváth Dénes, Horváth Sándor, Illés Sándor, Mészáros Gábor, Kovácsics János, Kovácsics Sándor, id. Sokoray János, ifj. Sokoray János rendes, Horváth József és Nagy Lajos póttagok.

Pénztár: A gyülekezeti pénztárba kivetés folytán a következő összegek folytak be:

	kor.	buza	rozs
		mérő	
Babos Imréné	1·50	—	½
Babos Márton	3·28	—	1
Bakó Pál	2·—	—	½
Barta János	3·28	—	1
Bálint Károly	1·—	—	1*
Bodács Zsigm.-né	—·50	—	½
Bodor Imréné	—·50	—	½
Borsos Gyula	3·56	1*	—
Borsos János	5·06	1½*	½
Borsos Károly	3·06	½	—
Id. Borsos Lajos	3·56	1*	—
Ifj. Borsos Lajos	4·06	1*	—
Bóka Gáborné	—·50	½	½
Böröczky Imréné	—·50	—	½
Csapó Gábor	2·78	—	1
Dombi Gábor	2·28	—	1
Dombi Istvánné	1·14	—	—
Dombi János	3·56	—	1
Dombi Miklós	3·56	—	1
Dombi Pál l.	—·50	—	—
Dombi Sándor	2·28	—	1
Farkas György	2·—	—	½*
Farkas József	1·78	—	½
Farkas P.-né és veje	2·78	—	1
Farkas Sándorné	1·50	—	½
Farkasdi Károlyné	—·50	—	½
Fodor Juli	—·50	—	—
Gyimóthi Gáborné	—·50	—	½
Gyimóthi Imréné	—·50	—	½
György Jánosné	—·50	—	½
Ifj. Győry Gáborné	—·50	—	½
Id. Győry Gáborné	—·50	—	½

	kor.	buza	rozs
		mér ő	
Győry Károlyné	—·50	—	½
Horváth Dániel	3·56	—	1
Horváth Dénes	3·06	½	—
Horváth Dénes Á.	4·06	—	1
Horváth Ferencz	3·56	—	1
Horváth Gábor kat.	2·28	—	1
Horváth Gábor sz.	3·56	—	1
Horváth György	3·56	—	1
Horváth Ignácz	4·06	1	—
Horváth Imre	3·56	½*	½
Horváth János kor.	3·06	—	½
Horváth János sz.	3·56	—	1
Horváth József	3·56	—	1
Horváth Á. Károly	5·06	2½*	½
Horváth F. Károly	3·06	½*	—
Horváth Károly kor.	3·56	—	1
Horváth M. Károly	3·56	1*	—
Horváth Lajos alsó	4·56	1*	½
Horváth Lajos kor.	3·56	—	1
Horváth Gy. Lajos	3·56	1*	—
Horváth Lajos kat.	4·06	1½*	—
Horváth Lajos m.	2·28	—	—
Horváth Mihály	3·06	½	—
Horváth Miklós b.	5·06	—	2½
Horváth Miklósné p.	1·—	1	—
Horváth Sándor D.	4·06	1*	½
Horváth Sándor F.	3·56	—	1
Horváth Sándor kat.	3·56	—	1
Horváth Sándor Zs.	2·28	—	—
Horváth Sánd.-né A.	—·50	—	½
Horváth Sánd.-né S.	—·50	—	½
Illés Sándor	3·56	½	—
Kalbert Dánielné	1·—	—	½
Kalbert Istvánné	1·78	—	½*
Kalbert Károly	2·28	—	1
Kalmár István	2·28	—	1
Kalmár Zsuzsi	—·50	—	—
Kardos Imre	2·28	—	—
Kardos Jánosné	1·—	—	½

	kor.	buza	rozs
		mér ő	
Kiss Ádám és fia	7·12	1*	1
Kiss Dénes	3·56	1	—
Kiss Elekné	—·50	—	½
Kiss Gáborné kf.	—·50	—	½
Kiss Gáborné Zs.	—·50	—	½
Kiss Imréné	—·50	—	½
Kiss Károlyné	—·50	½*	—
Kiss Lajosné	—·50	—	½
Kiss Pál	1·78	—	½
Kiss Sándorné	—·50	—	½*
Kiss Zsigmond	3·56	½	½
Kovács Gáborné	—·50	—	½
Kovácsi J. és anyja	2·78	—	1½
Kovácsi Sándor k.	4·56	—	1
Kovácsics J. és fia	7·12	—	2
Kovácsics Károly	3·06	—	½
Kovácsics Lajos	2·78	—	1
Kovácsics Sándor	4·56	—	2
Kovácsics Sándor M.	4·06	—	1½
Kozma Miklósné	—·50	—	½
Kozma Sándorné	—·50	—	½
Körmendi János	3·28	—	—
László Lajos	4·06	—	1
Limp János	3·56	—	1
Marton Károly	2·78	—	1½
Mészáros Gábor	3·56	—	1
Mészáros Károly	3·56	—	1
Mészáros Miklós	3·56	—	1
Molnár Gy. és fia	3·42	—	1½
Murai Józsefné	1·—	—	½
Nagy József és fia	5·20	—	1½
Nagy Lajos	4·06	½	1
Németh Bálintné	2·28	—	½
Németh Istv.-né Cs.	3·28	—	½
Németh Istv.-né K.	1·—	—	½
Orbán Jánosné	—·50	—	½
Pacsai Gáborné	—·50	—	½
Pamer István	3·56	1	—
Pamer Jánosné	—·50	½*	—

	kor.	buza mér	rozs mér
Pintér Mikl. és Sánd.	1·—	—	—
Prépost Istvánné	1·50	—	1
Réthi István	1·78	—	½
Réthi János és anyja	4·06	—	1½
Réthi József	2·28	—	1
Rózsa János	1·78	—	½
Rózsa Károly	2·28	—	1
Rózsa Sándor	2·28	—	½
Id. Sokoray János	3·06	½*	—
Ifj. Sokoray János	4·06	½	1
Somogyi Ádám	3·78	—	1
Somogyi Károlyné	—·50	—	—
Somogyi Gábor	2·28	—	1
Svarcz Gábor	4·06	—	1
Szabó Zsuzsanna	—·50	—	½*
Szakács János	2·28	—	1
Szekeres Ferencz	—·50	—	—
Takács Dénesné	1·—	½*	—
Takács Zsófi	—·50	—	—
Takács Gáborné	—·50	—	½
Téringer Gy. és fia	7·12	—	2
Tóth György	—·50	—	½
Tóth Mihály	2·28	—	1
Tóth Sándor	2·78	—	1
Tóth Sándor P.	1·64	—	½*
Vajda Imréné	—·50	—	½
Vida Ferenczné	—·50	—	—
Vincze Károlyné	—·50	—	½
Vincze Lajosné	—·50	½	—
Vincze Miklósné	1·—	—	½
Zsiray Ferenczné	1·—	—	½

Összesen 331 korona 28 fillér, 24½ m. buza, 87 m. rozs. Ezenkivül árpát fizetett: Dombi Istvánné ½ m.-t, Horváth Lajos m. 1 m.-t, Horváth Sándor Zs. ½ m.-t, Kardos Imre 1 m.-t, Körmendi János 1 m.-t, Vida Ferenczné ½ m.-t. Összesen 4½ m.-t. A csillaggal megjelöltek készpénzzel fizettek.

Székadót fizetett: Kiss Károly 20 korona, Kovácsics Dénes 11 korona 20 fillér, Kovácsics Gyula 5 korona 60 fillér, Molnár Sándor 3 korona 60 fillér. Összesen 40 korona 40 fillér. Györy Dénes ajándéka 1 korona.

Forgalmi kimutatás.

a) Bevétel:

Mult évi pénztármaradvány:	502·77 kor.
Erszénypénzből	96·42 „
Ingatlan vagyon jövödelme	307·— „
Ingó vagyon jövödelme	405·68 „
Személypénz vagy párpénz	144·50 „
Munkadij	186·88 „
Tandij	17·10 „
Maradék termény ára	102·60 „
Pénzül fizetett személygabona	113·40 „
Átvitel:	1876·35 kor.

Áthozat:	1876·35 kor.
Kölcsönökből	300·— „
Egyebekből	92·30 „
Tőke-visszafizetés	600·— „
Bevételek összege pénzben:	2868·65 kor.

Terményekben:

Buzából	$24^1/_2$ mérő
Rozsból	87 „
Árpából	$4^1/_2$ „
Bevételek összege terményekben:	116 mérő

b) Kiadás:

Lelkész-fizetés czimen az anyagyülekezet pénztárába	400·— kor.
Tanitó fizetése	470·— „
Harangozó fizetése	20·— „
Egyházfiak fizetése	8·— „
Állami és egyéb adók	142·60 „
Egyházi összes tartozások	167·12 „
Egyházi épületek biztositása	12·84 „
Tüzelő anyag ára	102·99 „
Épületek javitása és tisztogatása	92·70 „
Fuvarok s napidijak	140·75 „
Gyámintézetre	10·40 „
Kamatokra	55·72 „
Kölcsön visszafizetés és törlesztés	900·— „
Irodaköltség	2·12 „
Vegyes kiadások	17·52 „
Kiadások összege pénzben:	2542·76 kor.

Terményekben:

Tanitónak 10 m. buza, $50^1/_2$ m. rozs, $4^1/_2$ m. árpa =	65 mérő
Harangozónak 10 m. rozs =	10 „
Kiadások összege terményekben:	75 mérő

Mérleg:

Bevétel	2868·65 kor.	$24^1/_2$ m. buza, 87 m. rozs, $4^1/_2$ m. árpa	
Kiadás	2542·76 „	10 „ „ $60^1/_2$ „ „ $4^1/_2$ „ „	
Maradvány:	325·89 kor.	$14^1/_2$ m. buza, $26^1/_2$ m. rozs, — m. árpa	

Vagyoni állapot:

33 drb adóslevélen van . .	4470·98 kor.
2 „ regále-kötvényen . .	200·— „
1902. évi pénztári maradvány .	325·89 „
100-éves emlékünnepre befolyt alaptőke	140·42 „
Összesen:	5137·29 kor.

Ezzel szemben van a gyülekezetnek 200 korona adóssága, melyet az uj orgona felállitása költségének fedezésére vett kölcsön.

Tiszta vagyon 4937 korona 29 fillér. Ezenkivül van a gyülekezet használatában 10.973 □-öl területü szántóföld, mely 8 részletben van kiadva haszonbérbe.

Gyülekezeti magtár:

a) *Rozs.*	1901. évi számadás szerint 1902-re áthozatott	35 mm.	97 kgr.
	Kimérési szaporulat	— „	30 „
	Kamatozott	36 mm.	27 kgr.
	Ennek 1902. évi kamatja . . .	4 „	35 „
	Limp János ajándéka	— „	68 „
	Összes rozs:	41 mm.	30 kgr.
	Ebből 34 kötvényen van . . .	23 „	77 „
	Magtárban fekszik	17 „	53 „
b) *Árpa.*	1902. évre áthozatott	117 mm.	91 kgr.
	Kimérési szaporulat	— „	60 „
	Kamatozott összesen	118 mm.	51 kgr.
	Ennek 1902. évi kamatja . . .	14 „	22 „
	Limp János ajándéka	— „	55 „
	Összes árpa:	133 mm.	28 kgr.
	71 drb kötvényen van	59 „	95 „
	Magtárban fekszik	73 „	33 „
Áthozat 1903. évre	rozs	41 mm.	30 kgr.
	árpa	133 „	28 „
	Összesen:	174 mm.	58 kgr.

Ugy a folyó pénztárról, mint a magtárról összeállitott számadás 1903. évi január hó 11-én tartott gyülésen olvastatott fel. A számadás kifogástalannak találtatott. Keller Miklós gondnoknak és Kovácsics Károly, id. Téringer György magtárkezelőknek a gyülekezet va-

gyonának lelkiismeretes kezeléséért a közgyülés meleg köszönetet szavazott.

Ugyanez alkalommal Kovácsics Károly magtárkezelő 3 éven át viselt hivataláról lemondott; magtári ellenőrnek Horváth Károly kor., Győrig Gábor lemondott egyházfi helyére Molnár Sándor választattak meg.

Az 1902. évben Horváth János kor. presbyteri rendes tag elhalván, helyébe Horváth József póttag rendes tagnak és ennek helyére Horváth Dániel választatott póttagnak. A presbyterek közé Kiss Zsigmond, ifj. Borsos Lajos, Kovácsics Miklós, Mészáros Károly választattak be rendes tagnak.

Helyreigazitás: 1898. évben Téringer György nevére irt 30 frt, azaz 60 koronát Limp János fizette székváltság czimen. Téringer György a maga székváltságát 1897-ben fizette meg.

A templom 100-éves emlékünnepére kibocsátott gyüjtő-iven az 1902. évben a következő adományok folytak be: Szabó Sándor 4 K, Kardos Juli 20 f, Horváth Gy. Lajos 10 K, Pamer Jánosné 2 K, Vincze Lajosné 60 f, Kovácsi Sándor 80 f, Horváth Á. Dénes 60 f, Bálint Károly 40 f, Keller Miklós 2 K, Kiss Dénes 2 K, Kovácsics Károly 1 K, Horváth Gábor 1 K, Vincze Miklós 40 f, Horváth M. Károly 1 K, Böröczki Imréné 40 f, Kiss Lajosné 40 f, Mészáros Miklós 1 K, Murai Józsefné 40 f, Horváth A. Károly 2 K, Horváth György 2 K, Vincze Károlyné 40 f, Babos Imréné 40 f, id. Sokoray János 1 K, ifj. Sokoray János 1 K, Dombi János 1 K, Bakó Pál 1 K, Csapó Gábor 20 f, Horváth Ferencz 1 K, Horváth Sándor F. 1 K, Réthi János 40 f, Horváth Karolina 20 f, Kalmár István 20 f, Németh Istvánné k. 50 f, ifj. Borsos Lajos 2 K, Rózsa Sándor 20 f, Vajda Imréné 40 f, Limp János 1 K, id. Téringer György 1 K, ifj. Téringer György 1 K, Horváth Miklósné sz. 30 f, Somogyi Ádám 80 f, Kiss Ádám 1 K, Németh Bálintné 1 K, Horváth Lajos m. 30 f, Illés Sándor 40 f, Horváth József 1 K, Horváth Lajos kor. 1 K, Körmendi János 1 K, Horváth Dénes 1 K, Horváth Sándor D. 1 K, Dombi Miklós 40 f, id. Borsos Lajos 2 K, Horváth Mihály 1 K, Mészáros Károly 1 K, Takács Gáborné 40 f, Horváth Dániel 2 K, id. Győry Gáborné 20 f, Horváth Lajos kat. 1 K, Pamer István 2 K, Kovácsics Miklós 1 K, Horváth F. Károly 4 K. Összesen: 69 korona 90 fillér.

1901. évi gyüjtés	. . .	65·30 kor.
1902. évi kamatja	. . .	5·22 „
1902. évi gyüjtés	. . .	69·90 „
	Összesen:	140·42 kor.

Ezen tőke, mint külön alap, gyümölcsözőleg van elhelyezve s 1908. évig évenkénti gyüjtés által növeltetik.

XIII. Takácsi evang. nőegylet.

A nőegylet tisztikara: Elnök: Pamer Jánosné, alelnök: Horváth A. Károlyné, pénztáros: ifj. Borsos Lajosné, adománygyüjtők: Csapó Juli és Németh Lidi, bizottmányi tagok: Horváth Ignáczné, Horváth Dénesné, Kiss Károlyné, id. Borsos Lajosné, Horváth Miklósné p., Horváth Miklósné b., Horváth Györgyné, Kiss Ádámné, Keller Jánosné, Mészáros Károlyné, Kovácsics Miklósné, Horváth Gáborné sz., Horváth Józsefné, Dombi Jánosné.

Az 1902. évben a tagok részéről a következő adományok folytak be: Gyurátz Ferenczné 4 K, Horváth A. Károlyné 2 K 10 f, Kovácsi Józsefné 50 f, Pamer Jánosné 2 K 10 f, Pamer Istvánné 2 K 10 f, id. Borsos Lajosné 2 K, Szabó Sándorné 2 K 8 f, Mészáros Károlyné 2 K, Horváth Gy. Krisztina 2 K 10 f, Marton Károlyné 40 f, Marton Károlyné ifj. 20 f, Svarcz Gáborné 50 f, Kovácsics Sándorné M. 1 K, Limp Jánosné 2 K, Keller Miklósné 1 K, Horváth Lajosné kor. 1 K, Acsádi Kovácsics Sándorné 1 K, Horváth Györgyné 2 K, Kovácsics Miklósné 1 K, Murai Józsefné 40 f, Horváth Ignáczné 2 K 10 f, Dombi Jánosné 2 K, Kiss Dénesné 2 K, Horváth Károlyné M. 2 K, Farkas Sándorné 40 f, Horváth Gáborné sz. 2 K, Németh Istvánné 40 f, Vincze Lajosné 60 f, Mészáros Miklósné 1 K, Horváth Dánielné 40 f, Horváth Imréné 1 K, Somogyi Sándorné 1 K, Horváth Dénesné 1 K, Györgydeák Mártonné 40 f, Horváth Miklósné p. 1 K, ifj. Borsos Lajosné 2 K 8 f, Horváth Jánosné Sz. 1 K. Összesen 49 K 86 f.

Bevétel 1902. évben:

Tőkék kamataiból . . .	13·12	kor.
1902. évi tagsági dijakból . .	49·86	„
Vegyes bevétel	4·—	„
Összesen:	66·98	kor.

Vagyoni állapot:

Takarékpénztárban . . .	328·08	kor.
Adóslevélen	164·—	„
1902. évi bevétel . . .	66·98	„
Összesen:	559·06	kor.

Az 1902 január 6-án rendezett nőegyleti mulatságra adakozók közül az alábbiak nem lettek az Évkönyvbe kiírva: özv. Wlassich Györgyné kalbászfélét és hideg tésztás, Horváth Dánielné 80 f és tej, Tóth Györgyné 40 f, Horváth Dénesné 1 K, Győry Janka 2 K, Borsos Jánosné 1 K, Balogh Lajosné 2 K, Limp Jánosné 2 K, Horváth Miklósné p. 1 szál kolbász, Balogh Sándorné 1 K, Bakó Pálné 1 K, Horváth Ferenczné 1 K, Horváth Sándorné F. 1 K, Horváth Károlyné Sz. 1 K, id. Győry Lajosné 1 K, Győry Dénesné 1 K, Guttmann Ignácz 6 drb narancs. 1903. évre adománygyüjtőknek a nőegyleti gyülés által Csapó Juliska és Vincze Ilona választattak meg.

XIV. Pápa-Acsád.

Tanitó: Szalay Sándor.
Gondnok: Buthi Károly.
Magtárkezelők: Buthi Sándor és Erdélyi Károly.
Ellenőr: Dávid Lajos.
Presbyterek: Berkes István, Buthi Ferencz, Buthi Károly, Erdélyi Károly, Kiss Lajos, Magasi Ádám, Magasi Károly, Nagy Károly, Raksányi Károly, Sütő István, Szabó József és Vargha János rendes, továbbá: Kovács János és Farkas János póttagok.

A gyülekezet pénztárába a következő összegek folytak be az egyház tagjaitól:

	kor.	buza liter	rozs liter
Baráth József	1·40	—	—
Bejczi István	1·40	—	—
Bejczi Károly	5·76	—	7·68
Berkes Gábor	2·—	7·68	7·68
Berkes István	8·30	15·37	15·37
Berkes Sándor	5·74	—	15·37
Biró Lajosné	2·96	30·75	15·37
Bodor Antalné	2·88	30·75	15·37
Bolla Istvánné	—	—	—
Buthi Antalné	2·88	7·68	7·68
Buthi Ferencz	11·36	38·44	38·44
Buthi Károly	5·76	—	46·12
Buthi Jánosné	4·28	—	30·75
Buthi Sándor	8·56	15·37	15·37
Dávid Lajos	7·48	46·12	46·12
Dávid Miklós	—	—	7·68
Dávid Zsigm. id.	7·16	—	7·68
Dávid Zsigm. ifj.	—	—	7·68
Dernóczi Sánd.	2·88	—	15·37
Doctorics Sám.	10·—	—	—
Dóczi Lajosné	2·88	—	7·68
Döbrönte Mih.	2·90	—	15·37
Erdélyi Károly	3·18	46·12	—
Farkas János	2·88	—	15·37
Fodor József	1·40	—	—
Gyenge Elekné	2·88	30·75	15·37
Győry Gyuláné	2·88	30·75	15·37
Horváth Imre	2·88	—	15·37
Horváth Pál	5·76	—	15·37
Horváth Károly	3·—	46·12	—

	kor.	buza liter	rozs liter
Hajdán Gábor	4·28	—	7·68
Özv. Illés K.-né	4·48	61·50	61·50
Iván Lajos	1·40	—	—
Kiss Lajos	2·94	23·06	23·06
Kiss Imre	5·80	30·75	—
Kocsis Istvánné	2·88	—	7·68
Özv. Kovács J.-né	7·10	15·37	15·37
László Erzsébet	2·88	—	7·68
Magasi Ádám	2·88	—	61·50
Magasi Károly	8·80	46·12	46·12
Magasi László	1·68	—	—
Magasi Lajosné	2·88	30·75	15·37
Molnár József	5·78	7·68	7·68
Nagy Károly	5·88	46·12	46·12
Nagy Lajosné	2·88	30·75	15·37
Németh S.-né	2·88	—	—
Németh Zsigm.	1·40	7·68	7·68
Pál Gyuláné	1·40	—	—
Polgár Benő	7·16	—	—
Polgár Imre	7·19	30·75	15·37
Polgár Zsófia	1·40	—	—
Raksányi Károly	8·60	23·06	23·06
Szabó József	7·78	61·50	61·50
Szabó Sándor	4·28	—	7·68
Szabó Vincze	2·88	—	30·75
Szalay Lajosné	2·88	15·37	15·37
Sütő Imre	5·76	—	15·37
Sütő József	8·58	15·37	15·37
Tima Károlyné	2·88	—	7·68
Török Károlyné	2·88	7·68	7·68
Vadász Ferencz	2·88	—	15·37
Vargha György	5·76	—	15·37
Vargha János	8·58	15·37	15·37
Vargha József	5·77	—	15·37
Varju János	2·88	—	—
Vincze Dánielné	2·88	—	7·68
Szakács József	2·80	—	—
Verrasztó István	1·40	—	—
Damukos Sánd.	4·30	—	7·68
Összesen:	289·18	814·76	1004·11

Hátralékban maradtak: Berkes Gábor 3 kor. 78 fill., Berkes István 30 fill., Berkes Sándor 6 fill., Bolla Istvánné 2 kor. 88 fill., Dávid Miklós 5 kor. 78 fill., ifju Dávid Zsigmond 5 kor. 76 fill., Polgár Benő 7·68 liter buza és 7·68 liter rozs, Németh Zsigmond 1 kor. 48 fill., Süle Sándor 2 kor. 80 fill., Takács Károlyné 2 kor. 88 fill. Összesen: 25 kor. 72 fill. és 7·68 liter buza, 7·68 liter rozs.

Forgalmi kimutatás.

Bevétel:

	kor.	buza liter	rozs liter	árpa liter
Mult évi pénztármaradvány . .	439·92	—	—	—
Folyó évi sorfizetésből . . .	289·18	814·78	1004·11	—
Mult évi sorfizetési hátralékból .	53·14	84·56	130·67	—
Folyó évi kamatokból . . .	28·46	—	—	—
Mult évi kamathátralékból . .	6·42	—	—	—
Folyó évi árendából . . .	325·20	—	—	—
Átvitel:	1142·32	899·34	1134·78	—

	kor.	buza liter	rozs liter	árpa liter
Áthozat:	1142·32	899·34	1134·78	—
Perselyből	9·19	—	—	—
Tőkevisszafizetésből	4·28	—	—	—
Adományok és segélyekből	521·20	—	—	—
Magtárból átvéve	378·86	—	123·—	615·—
Személygabona árból	6·58	—	—	—
Vegyesekből	74·30	—	—	—
Összesen:	2136·73	899·34	1257·78	615·—

Kiadás:

	kor.	buza liter	rozs liter	árpa liter
Adó és biztositás	110·14	—	—	—
Évi járulékokra	119·86	—	—	—
Épületjavitás és tisztogatás	132·80	—	—	—
Tőkésitésre	499·—	—	—	—
Adósságtörlesztésre	60·—	—	—	—
Kamatfizetésre	—·—	—	—	—
Tanitói fizetésre	842·—	799·50	738·—	615·—
Fuvarok és napidijakra	27·20	—	—	—
Vegyesekre	304·75	99·84	519·78	—
Összesen:	2095·75	899·34	1257·78	615·—

Mérleg:

	kor.	buza liter	rozs liter	árpa liter
Bevétel	2136·73	899·34	1257·78	615·—
Kiadás	2095·75	899·34	1257·78	615·—
Maradvány:	40·98	—	—	—

Hátralék-követelés:

	kor.	buza liter	rozs liter
Folyó évi sorfizetésből	25·72	7·68	7·68
Folyó évi kamatokból	36·24	—	—
Folyó évi földárendából	54·—	—	—
Iskolai fapénzből	12·—	—	—
Iskolai adóból	1·50	—	—
Összesen:	129·46	7·68	7·68

Gyülekezeti pénzvagyon:

1902-ik évi pénztármaradvány	40·98	kor.
Takarékban az időközi kamat	—·—	„
Kiss Imrénél betáblázva	564·—	„
Raksányi Károlynál betáblázva	400·—	„
„ „ külön adóslevélen	16·—	„
Polgár Józsefnél 1 drb adóslevélen	110·—	„
Szalay Lajosnál 1 „ „	65·—	„
Polgár Benőnél 1 „ „	44·60	„
Dávid Miklósnál 1 „ „	40·—	„
Id. Dávid Zsigmondnál 1 „ „	4·—	„
Takács Károlynénál 1 „ „	2·88	„
Kocsis Istvánnénál 1 „ „	2·88	„
Folyó évi sorfizetési és egyéb hátralékban	129·46	„
Összesen:	1419·80	kor.

A gyülekezet adóssága:

A pápai ág. hitv. ev. gyülekezetnél tőkében	200·14	kor.
„ „ „ „ „ 1902. évi kamathátr.	10·—	„
„ „ „ „ nőegyletnél tőkében	580·—	„
„ „ „ „ „ 1902. évi kamathátr.	29·—	„
Összesen:	819·14	kor.

Az 1419 korona 80 fillér készpénzvagyonból levonva a 819 korona 14 fillér adósságot, mutatkozik tiszta vagyon: 600 kor. 66 fill.

Gyülekezeti magtár:

a) *Buza* az 1902-ik évben adósleveleken volt	2208·14	liter.
Ez évben kamatozott	176·65	„
Sorfizetésből átvéve	7·60	„
Mult évi kamathátralékból befolyt	49·18	„
Tőketörlesztésből befolyt	76·80	„
Összesen:	2518·37	liter.
Ebből pénzül fizetett kamat	43·41	„
Kamathátralék	73·77	„
Marad:	2401·19	liter.
Adósleveleken van	2206·88	„
Készlet:	194·31	liter.

b) *Rozs* az 1902-ik évben adósleveleken volt . .	5622·24	liter.
Ez évi kamatja	449·77	„
Folyó évi sorfizetésből átvéve . .	289·18	„
Mult évi hátralékból befolyt . . .	51·65	„
Mult évi maradványkészlet . . .	174·90	„
Tőkéből befolyt	891·75	„
„ „ pénzül fizetve . .	246·—	„
azaz:	7725·49	liter.
Ebből harangozónak kifizetve . . .	123·—	„
Kamathátralék	7·37	„
Pénzül fizetett kamat és tőke . .	1206·08	„
Marad:	6389·04	liter.
Adósleveleken van	4484·49	„
Eladatott	1967·25	„
Készlet:	37·30	liter.
c) *Árpa* az 1902-ik évben adósleveleken . .	1519·46	„
Ez évben kamatozott	1201·55	„
Mult évi kamathátralékból . . .	210·31	„
Tőkéből befolyt	4677·—	„
azaz:	21108·32	liter.
Ebből pénzül fizetett kamat . . .	168·23	„
Tanitói fizetéshez kiméretett . . .	615·—	„
Kamathátralék	68·14	„
Pénzül fizetett tőke	3354·75	„
Marad:	16902·20	liter.
Adósleveleken van	10342·46	„
Készlet:	6559·74	liter.
Áthozat 1903-ra: a) *Buza* adósleveleken . . .	2206·88	„
Készletben . . .	194·31	„
Összesen:	2401·19	liter.
b) *Rozs* adósleveleken . . .	4484·49	„
Készletben . . .	37·40	„
Összesen:	4521·79	liter.
c) *Árpa* adósleveleken . . .	10342·47	„
Készletben . . .	6559·74	„
Összesen:	16902·20	liter.
Magtári főösszeg	23825·18	liter.

XV. Acsádi evang. nőegylet.

Elnök: Szabó Józsefné.

Pénztáros: Győry Gyuláné.

Bizottmányi tagok: Dávid Lajosné, Magasi Károlyné, Buthi Ferenczné, Illés Károlyné, Nagy Károlyné, Bodor Antalné, Nagy Lajosné és Gyenge Elekné.

Adománygyüjtők: Dávid Lidia és Dávid Zsuzsánna.

A nőegyelet pénztárát ez évben gyarapitották adományaikkal a következők: Gyurátz Ferenczné 4 K, Iván Lajos 4 f, Buthi Sándorné 1 K 4 f, Illés Károlyné 2 K 8 f, Vargha Józsefné 70 f, Molnár Józsefné 1 K, Bodor Antalné 2 K 8 f, Szabó Lidia 1 K 4 f, Magasi Lajosné 2 K 8 f, Gyenge Elekné 1 K, Kovács Jánosné 1 K 10 f, Szabó Józsefné 2 K 8 f, Pál Gyuláné 1 K 4 f, Győry Gyuláné 2 K 8 f, Dávid Lajosné 2 K, László Erzsébet 1 K 4 f, Buthi Károlyné 1 K 4 f, Buthi Ferenczné 1 K és Berkes Istvánné 52 f.

Összesen befolyt . . .	26·96 kor.
Kiadás	2·— „
Marad:	24·06 kor.,

mely összeggel együtt a nőegylet vagyona 352 korona 46 fillér; ezen összeg a Pápai Takarékpénztárban van elhelyezve.

XVI. Mezőlak.

Tanitó: Csapli István.

Gondnok: Szabó Gábor.

Magtárkezelők: Szakács István és Szabó Gábor.

Presbyterek: Simon Ferencz, Simon Gábor f., Simon Gábor ifj., Simon József, Szabó József.

1902-ik évben egyházi fizetéseiket következőképen fizették az egyház pénztárába, az egyház tagjai:

	korona	buza kilogramm	rozs kilogramm		korona	buza kilogramm	rozs kilogramm
Bolla Józsefné	2·10	10	—	Csákvári Györgyné	2·12	10	—
Bolla G. Józsefné	2·14	10	—	Fejes Mihályné	22·60	50	50
Bóna Györgyné	2·—	—	—	Fejes Dániel	—·—	25	25
Bolla Ferenczné	2·04	—	10	Horváth István	2·—	—	10
Bálint Istvánné	2·04	—	10	Nagy Istvánné	2·02	—	—
Baki Dánielné	4·—	11	11	Nagy Sándorné	2·02	—	06

	korona	buza kilogramm	rozs
Nagy Jánosné	2·12	10	—
F. Simon Gábor	12·—	25	25
Pap Mihályné	4·—	—	—
Simon János a.	11·88	35	35
Simon Ferencz	28·80	132	131
Sári Gergelyné	2·12	10	—
Simon Vinczéné	2·—	—	—
Simon István József	5·16	—	32
Simon Károly	2·—	—	10
Sári Gáborné	2·08	—	10
Simon Gábor ifj.	10·—	34	34
Simon János	8·20	25	25
Simon József.	4·—	—	—
Szabó József	18·60	75	75
Szakács István	19·50	75	75
Szabó János örök.	12·24	—	—
Szabó Gábor	10·22	25	25
Tapsonyi Jánosné	2·08	5	5
Tóth Gáborné	2·02	—	10
Tóth Sándorné f.	2·02	—	6
Tüske Mihály kb.	4·20	25	25
Varga Ferenczné	2·08	—	10
Vajda Mihály	1·28	—	8
Nagy Gáborné	2·—	—	—
Csehi Jánosné	2·—	—	—
Id. Németh Jánosné	2·—	—	6
Ifj. Németh Jánosné	2·—	—	—
Varga István kb.	—·72	—	—
Nagy Károlyné	2·—	—	6
Turbók Gáborné	2·—	—	10
Szücs Gáborné	2·—	—	6
Kocsis Károlyné	2·—	—	6
Varga Sándor	2·—	—	10
Mező István	2·—	—	10
Cselédek:			
Németh István	1·20		
Szakács János	1·20		
Kocsis Péterné	1·20		
Borbély János	2·40		
Sorfizetés össz.:	240·44	592	717

Tanulók után:

	buza kilogramm	rozs
Szakács Zsófia és Dániel	12	12
Tóth Eszter	—	12
Bolla Eszter	—	12
Szabó József	—	12
Simon Károly	6	6
Összesen:	18	54

Forgalmi kimutatás.

a) Bevétel:

	korona	buza kilogramm	rozs
Pénztári maradvány	43·40	—	—
Sorfizetésekből	240·44	592	717
Állami segély	192·—	—	—
Magtári gabonából	120·—	—	—
Tanulók után	—·—	18	54
Perselypénz	6·—	—	—
Iskola fapénze	24·60	—	—
Betétpénzből	80·—	—	—
Összesen:	706·44	610	771

b) Kiadás:

	korona	buza kilogramm	rozs kilogramm
Anyagyülekezetnek	120·—	—	—
Tanitói fizetés	100·—	450	432
„ „ államsegély	192·—	—	—
Iskola s tanitófáért	70·—	—	—
Földárenda s irodaszer	25·—	—	—
Adó és biztositás	15·18	—	—
Tanitói nyugdijadó	12·—	—	—
Kerületi leányiskolára	1·—	—	—
Lelkészi nyugdijintézetre	1·—	—	—
Utiköltségekre	17·—	—	—
Kéményseprés	2·10	—	—
Mész, meszelő, kefe	2·24	—	—
Épületjavitás	15·20	—	—
Vegyes kiadás iskolára	5·50	—	—
Urvacsorai kiadás	—·60	—	—
Hitelszövetkezetbe betét	30·—	—	—
Napszám	4·—	—	—
Egyenértékü adó	1·26	—	—
Sorfizetés áttéve	—·—	160	339
Összesen:	614·08	610	771

Mérleg:

	korona	buza kilogramm	rozs kilogramm
Bevétel	706·44	610	771
Kiadás	614·08	610	771
Pénztári maradvány:	92·36	—	—

Hátralékban maradt: Simon Vinczéné 10·80 korona.

Gyülekezeti pénzvagyon:

Takarékban van elhelyezve	409·92 kor.
Kamat	20·— „
Összesen:	429·92 kor.

Magtár:

Mult évi készlet	979 kgr. buza	2876 kgr. rozs	443 kgr. árpa.
Kamat	44 „ „	80 „ „	24 „ „
Sorfizetés áttéve	160 „ „	339 „ „	— „ „
Összesen:	1183 kgr. buza	3295 kgr. rozs	467 kgr. árpa.
Eladatott:	400 „ „	700 „ „	67 „ „
Vagyon:	783 kgr. buza	2595 kgr. rozs	400 kgr. árpa.

XVII. Békás.

Gondnok: Szakács János.

Magtári kezelők: Németh István, Tüske Mihály.

Presbyterek: Horváth Gábor, Koncz István, Tüske János, Tüske Károly.

1902-ik évben egyházi fizetéseiket következőképen fizették az egyház tagjai:

	korona	buza kilogramm	rozs kilogramm
Németh István	16·20	36	33
Horváth Gábor	20·20	36	33
Koncz István	22·28	54	45
Mészáros Ferencz	2·—	—	—
Tüske Mihály	40·20	172	90
Varga István	9·20	12	23
Szakács János	8·10	24	28
Tüske Károly	51·70	144	112
Kovács Sándor	9·20	24	22
Pap Ferencz	4·—	6	—
Hári István	4·—	12	—
Varga Lajos	4·—	12	—
Szakács Sándor	4·—	12	—
Tüske István	4·—	12	—
Tüske János	23·38	72	61
Sári Istvánné	4·—	12	—
Varga János	2·—	12	—
Pap János	4·—	—	12
Pap János ifj.	4·—	—	—
Kovács József	10·—	—	—
Nagy Sándorné	4·—	—	12
Varga Károly	2·—	—	—
Józsa Károly	2·—	—	—
Simon Ferencz kb.	—·94	12	—
Tüske Mihály kb.	7·44	—	—
Varga István kb.	—·38	—	—
Kovács Sándor kb.	1·86	—	—
Varga Zsófia	2·—	—	—
Simon Gábor kb.	—·94	12	—
Összesen:	268·02	676	471

Tanulók után:

	buza kilogramm	rozs kilogramm
Horváth Julcsa, Sándor	12	11
Koncz Julcsa, Gyula	12	11
Tüske Lina, Róza, Julcsa	24	11
Varga Julcsa	—	11
Szakács Sándor	12	—
Tüske Jolán	12	—
Kovács Károly, Lina	12	11
Varga Julcsa	—	11
Pap Imre, Julcsa	12	11
Szakács Erzsébet	—	—
Összesen:	108	77

Forgalmi kimutatás.

Bevétel:

	korona	buza kilogramm	rozs kilogramm
Pénztári maradvány	1·74	—	—
Sorfizetés	268·02	676	471
Tanulók után	—·—	108	70
Iskola fapénze	24·60	—	—
Perselypénz	6·—	—	—
Hitelszövetkezetből	54·—	—	—
Anyagyülekezetből	50·—	—	—
Összesen:	404·36	784	548

Kiadás:

	korona	buza kilogramm	rozs kilogramm
Anyagyülekezetnek	113·34	—	—
Tanitói fizetés	100·—	450	432
Iskola- s tanitófáért	70·—	—	—
Adó és biztositás	15·18	—	—
Tanitói nyugdijadó	12·—	—	—
Kerületi leányiskolára	1·—	—	—
Lelkészi nyugdijintézetre	1·—	—	—
Irodaszerre	1·—	—	—
Utiköltségek	17·—	—	—
Kéményseprés	2·10	—	—
Mész, meszelő	2·24	—	—
Épületjavitás	15·20	—	—
Vegyes kiadás iskolára	5·50	—	—
Urvacsorai kiadás	—·60	—	—
Hitelszövetkezetnek törlesztés	30·—	—	—
Harangozónak	4·—	—	—
Haranglábhoz ajtó	1·—	—	—
Napszám	4·—	—	—
Egyenértékü adó	1·26	—	—
Szövetkezetnek kamat	3·80	—	—
Sorfizetés áttéve	—·—	334	116
Összesen:	400·22	784	548

Mérleg:

	korona	buza kilogramm	rozs kilogramm
Bevétel	404·36	784	548
Kiadás	400·22	784	548
Pénztári maradvány:	4·14	—	—

A gyülekezet adóssága 111 korona.

Magtár:

Kint van	444 kgr. buza	550 kgr. rozs	370 kgr. árpa.
Készletben van	500 „ „	168 „ „	120 „ „
Vagyon:	944 kgr. buza	718 kgr. rozs	490 kgr. árpa.

XVIII. Mezölak-békási nöegylet.

Az egyház s iskolai czélok pártfogására alakult nőegylet ez évben is folytatta gyüjtő s áldozó munkásságát.

Elnökei: Simon Ferenczné, ifj. Tüske Mihályné.

Jegyző: Csapli István.

Pénztárnok: Szakács Istvánné.

Választmányi tagok: a. Simon Jánosné, Szabó Józsefné, Fejes Mihályné, Tapsonyi Jánosné, Szabó Gáborné, F. Simon Gáborné Mezölakon, Németh Istvánné, Tüske Mihályné, Tüske Károlyné, Horváth Gáborné, Tüske Jánosné, Koncz Istvánné, Kovács Sándorné Békáson.

1902-ik év folyamán a következő adományok folytak be az egylet pénztárába: Csapli István 2 K, Szabó Józsefné 2 K, Fejes Mihályné 2 K, Szakács Istvánné 2 K, Tapsonyi Jánosné 1 K, Pap Mihályné 60 f, Simon Vinczéné 60 f, Horváth Gáborné 2 K, Koncz Istvánné 1 K, Tüske Károlyné 2 K, Tüske Mihályné 2 K, Simon Jánosné 2 K, Fejes Károlyné 1 K, Bolla Ferenczné 60 f, Tüske Jánosné 2 K, Németh Istvánné 1 K, Kovács Sándorné 1 K, Szabó Gáborné 1 K, Simon Ferencz 1 K, F. Simon Gáborné 1 K, Tóth Gáborné 60 f, Bolla Józsefné 40 f, Sári Gáborné 50 f, Gyurátz Ferenczné 3 K.

A nöegylet vagyoni állása:

Bevétel volt a tagoktól	32·30 kor.
Kamat	24·— „
Idei bevétel összesen:	56·30 kor.

Idei bevétel összesen:	56·30 kor.
Kiadás az iskolára	7·— „
Maradvány:	49·30 kor.
Takarékpénztárban elhelyezve	507·40 „
A nőegylet vagyona 1902 deczember 31-én . . .	556·70 kor.

azaz ötszázötvenhat korona 70 fillér.

A nőegylet ez idén is állitott karácsonyfát az iskolás növendékek számára. A karácsony-esti ünnepélyt vallásos esti ünnepély előzte meg. — A karácsonyfára a következő adományok folytak be: Szakács János 10 f, Horváth Gáborné 30 f, Tüske Mihályné 1 K 20 f, Koncz Istvánné 30 f, Tüske Károlyné 40 f, Tüske Jánosné 40 f, Varga Károly 10 f, Nagy Sándor 10 f, Sári Istvánné 20 f, Csapli István 1 K, Varga Sándorné 10 f, Simon Vinczéné 20 f, Tóth Gáborné 22 f, Tóth Mihályné 10 f, Pap Jánosné ifj. 6 f, Kovács Józsefné 10 f, Németh Istvánné 20 f, id. Pap Jánosné 10 f, Kovács Sándorné 20 f, Szakács Sándorné 10 f, Simon Jánosné 20 f, Simon Gábor ifj. 40 f, Németh János 8 f, Mező István 20 f, Pap Mihályné 10 f, Simon Károly 4 f, Szabó Gábor 20 f, Simon Jánosné a. 20 f, Baki Dánielné 10 f, Fejes Károlyné 30 f, Bolla Ferenczné 10 f, Szakács Istvánné 1 K, Tapsonyi Jánosné 10 f, Borbély Jánosné 20 f, Szakács János 8 f, Ibolya Sándor 4 f, Szabó Jánosné 20 f, Kovács Józsefné timai 20 f, Fejes Mihályné 40 f, Tüske Gábor 20 f, Szücs Gáborné 8 f, özv. Csapli Istvánné 40 f, Szabó Józsefné 40 f, Pap Ferencz 10 f, Guzmics Lajosné 20 f, Horváth Elekné 20 f. A pápai nőegylet ruhakelmét és taneszközöket ajándékozott. Fogadják ezuttal is köszönetünket.

Könyvtár:

A) Regények	40	darab.
B) Költemények	6	„
C) Elbeszélések	61	„
D) Történeti munkák . . .	6	„
E) Szépirodalmi heti lapok . .	22	„
F) Különfélék	5	„
Összesen:	140	darab.

E czélra adakoztak: Szakács István 20 f, Kovács József timai 20 f, Puli János 28 f, Pap Ferencz 20 f, Sári István 30 f, Tüske János 20 f, Koncz István 20 f, Sas Gergely 20 f, Tüske Károly 20 f, Tüske Mihály 20 f, Horváth Gábor 10 f, Nagy Sándor bognár 10 f, Mező

István 20 f, Szabó Józsefné 20 f, T. Várallyay Pálné könyvet, Tüske Károlyné, Tüske Mihályné, Tüske János könyveket köttettek be, Szabó Károly könyvet ajándékozott. Fogadják az adakozók hálás köszönetünket.

XIX. A fiókgyülekezetek adózása és vagyoni állása.

1. Dáka.

Dömötör Mihály gondnok számadása szerint egyházi adót fizettek: Dömötör Mihály 3 korona 2 fillér, özvegy Kappanyos Jánosné 1 K 16 f, Varga Jánosné 1 K 6 f, Császár Péterné 1 K 2 f, Finta Sándorné 1 K, Badits Sándor 1 K 2 f, Császár Pálné 1 K, Piri János 1 K 16 f, Süle János 2 K 10 f, Süle István 3 K 28 f, Süle Péter 2 K 80 f, Bogdán József 5 K 22 f, Császár Sándorné 1 K, Császár Károlyne 1 K, Császár Jánosné 1 K 28 f, Süle Sándor 2 K 10 f, Tóth Józsefné 1 K, Szabó György 3 K 2 f, Süle Gábor 2 K 2 f, Bokodi Mihályné 70 f, Varga Pálné 70 f, Orbán Péterné 1 K 6 f, Piri Ferencz 3 K 10 f, Piri István 4 K 10 f, Piri Sándor 1 K 2 f, Farkas Gáborné 70 f, Nagy József 1 K 40 f, Eősze Jánosné 1 K 40 f, Vég Péterné 70 f, Badics Imre 1 K 40 f. Összeszesen: 51 K 54 f. Ezen összeghez járul 310 K után kamat: 18 K 25 f s igy az összes bevétel: 69 K 79 f; ebből 21 K 74 f mint évi járulék az anyagyülekezet pénztárába utaltatott be. Maradvány 48 K 5 f. Adóslevélen van a fiókgyülekezetnek 310 K tőkéje.

2. Alsó-Görzsöny.

Gondnok: Kalmár József, kinek kezéhez a gyülekezeti tagok a következő járulékokat fizették: Tóth Lajosné 2 K, Buzás Imre 60 f, Szabados Dániel 60 f, Kalmár József 60 f, Kalmár Sándor 60 f, Kalmár Sándorné 60 f, Raksányi Imre 60 f, Raksányi Imréné 60 f, Dózsa Dánielné 60 f, Jánosa Sándorné 60 f, Dózsa Istvánné 60 f, Dózsa Imréné 60 f, Molnár Zsófi 60 f, Makrai Istvánné 60 f, Mészáros István 60 f, Péntek Sámuel 60 f, Péntek Lajos 60 f, Horváth Péterné 60 f, Pethő Gáborné 60 f. Személyadó és közalap czimén befolyt összesen 13 K 68 f. Kétszáz K tőkepénz után kamat 12 K. A gyülekezet rétföldjét eladta 400 koronáért, ennek egy évi kamatja 24 K. Az összes bevétel tehát 49 K 68 f. Kiadás: az anyaegyháznak adóba 32 K, közalapra 88 f. Összes kiadás 32 korona 88 fillér, maradvány 16 korona 80 fillér. A hivek egy haranglábat állitottak fel, melyre

a következő adományok gyültek be: Kalmár József gondnoktól 6 K, Péntek Sámuel 2 K, Hofman József 1 K, Horváth Péterné 1 K, Jánosa Sándorné 1 K, Dózsa Istvánné 1 K, Raksányi Imre 1 K, Nagy Sándorné 1 K, Molnár Zsófi 1 K. Összesen 15 K. Takarékpénztári könyvecskén van a fiókgyülekezetnek 400 korona tőkéje.

3. Felső-Görzsöny.

A felső-görzsönyi hivek a geresdi egyezség alapján egyházi adójukat az ottani ev. ref. egyházhoz szolgáltatták be, amelyből viszont a pápai gyülekezet pénztárába utólag befolyt: az 1901-ik évi egyházi adóba 29 K 40 f, az 1902. évi egyházi adóból szintén 29 K 40 f. Összesen 58 korona 80 fillér.

4. Dereske.

Gondnok: Kis Ferencz. Az 1902-ik évben a gyülekezeti tagok a következő évi járulékokat fizették az anyagyülekezet pénztárába: Kis Ferencz 2 K, Bolla Gábor, Süle István, Szalay Sándor, Győrfi Lajosné 1—1 K, Bognár Sándor 80 f, Papp József 60 f. Összesen 7 korona 40 fillér.

5. Kéttornyulak.

Az 1902-ik évben a hivek a következő évi járulékokat fizették az anyagyülekezet pénztárába: Tömböl István, Császár Zsófia, Pátkai Náni, Pátkai Mári, Pátkai Erzsébet, Szabó Lina, Hegedüs Eszter, Szücs Imre, Szücs Imréné, Molnár Ferencz, Molnár Ferenczné 60—60 fillér. Összesen 6 korona 60 fillér.

XX. Mozzanatok a gyülekezet, az egyházmegye és az egyházkerület körében.

Egyházi, iskolai ügyekben pápai anyagyülekezetünk gyülést tartott ezen év folyamán:

1. 1902 január 6-án. E gyülés állapitotta meg az egyes gyülekezeti tagok ez évre eső egyházi adóját.

2. 1902 február 2-án. E gyülésen terjesztette elő a számvevő bizottság jelentését a gyülekezeti pénztárnok számadásáról. Ugyanez jelelte ki azon szegény gyülekezeti tagokat, akik a Németh Mihály és

a Bognár Gábor-féle alapitványok értelmében az egyházi tartozás alól ezen évre felmentve lettek.

3. 1902 április 27-én. A közgyülés a folyó évi egyházmegyei gyülésre — egy évre terjedő megbizatással — küldöttekül megválasztja és pedig megbizó-levéllel: dr. Czipott Zoltán gyülekezeti ellenőr és Nagy Pál tanitó urakat, jegyzőkönyvi kivonattal: Kluge Károly, Szutter Dániel, Szabó Sándor, Horváth Gy. Lajos, Csapli István, Szakács Dániel, Kiss Lajos és Téringer József urakat. Ugyane gyülés elismeréssel vette tudomásul azon jelentést, hogy a gyülekezeti nőegylet a husvéti ünnepszak alkalmából testületileg ment ki a temetőbe s koszorut helyezett az egyház jóltevőinek: Bognár Gábor és neje sirjára. Másrészről határozattá emeli azon inditványt, hogy a gyülekezet Schier Károly és neje Ráth Lujza, továbbá Németh Mihályné sirjára is koszorut tétet, s ezzel kifejezést ád fogyhatlan kegyeletének a nagylelkü jóltevők iránt, kik alapitványukkal, adományukkal szintén nagy érdemet szereztek egyházunk jövőjének biztositása körül.

Ugyane gyülésen határozattá lett gyülekezetünknek a Magyar Prot. Irodalmi Társaság alapitó tagjai sorába belépése évi 10 korona tagsági dijjal. A társaságnak e dij ellenértékéül járó kiadványai a gyülekezet iskolai és népkönyvtárában nyernek elhelyezést.

A gyülekezet, mint már előbb a n.-acsádi leány, ugy ezuttal a békási társleányegyházközségnek, tekintettel nyomasztó anyagi helyzetükre, 50—50 korona segélyt szavaz meg pénztárából ez évre.

4. 1902 szeptember 21-én. A gyülekezet e napon lelkésze idejövetelének harminczadik évfordulója alkalmából diszgyülést rendezett. Ezen dr. Kluge Endre egyházfelügyelő ur szivből fakadt, meghatóan szép beszédben tolmácsolta a hivek ragaszkodását a lelki atyához, ki harmincz év óta tölti be körükben az evangeliom hirdetőjének tisztét, s egy értékes kiállitásu diszbibliát adott át neki a gyülekezet nevében e nap emlékéül. A lelkész meleg köszönetének ad kifejezést a hivek bizalmának megtisztelő nyilvánulásáért. Egyszersmind tanusitja, hogy a gyülekezet érdekeinek előmozditásánál az egyházi előljárókban mindenkor a leghübb szövetségesekre talált és ha itteni hivataloskodása alatt a gyülekezet alapja szilárdult, valamely nemes czél megvalósulásra jutott, ezért az elismerés első sorban a hü munkatársakat, a felügyelőt, a presbytereket, a közügyért áldozni, fáradni kész hiveket illeti meg. A Mindenható áldását kéri az egyházkormány rudja mellett hiven helyt álló, lankadatlan erélyü szeretett egyházfelügyelőre, az élő hittel példát mutató presbyterekre s a hivek seregére.

Ezután a segédlelkészek nevében Kapy Béla püspöki titkár, a

gyülekezeti nőegylet nevében Tarczy Dezsőné elnök, a leányegylet nevében Szily Adél egyleti tag, a leány- és fiókgyülekezetek nevében Horváth Gy. Lajos takácsi leánygyülekezeti felügyelő, az anya- és leányegyházközségi tanitók nevében Szutter Dániel tanitó, az ifjusági egylet nevében Nagy Pál tanitó, az iskolai növendékek nevében Szutter Mariska növendék üdvözölték még a lelkészt.

A diszgyülés befejezése után tartott rendes közgyülés a szervezett harmadik tanitói állás javadalmazását a maga részéről a 300 kor. lakbéren kivül véglegesen 400 koronában állapitja meg s ennek a magas kormány által 400 koronával 800 koronára kiegészitését köszönettel fogadja. Egyersmind ezen uj tanitói állásra — a III—VI-ik osztálybeli leánynövendékek oktatására — megválasztja Hujber Irma okleveles tanitónőt, ki a mult tanévben mint ideiglenes tanitónő volt alkalmazva.

5. Az 1902 október 19-én tartott presbyteri gyülés a Bognár Gábor-féle házak javitására vonatkozólag tette meg a szükséges intézkedéseket. Egyuttal tekintetbe véve, hogy e házak gondozása, hiányaiknak pótlása a gyülekezetre nézve nagyon nehéz és sok költséggel járó feladat, eladásukat javasolja, ugy hogy az alapitvány értelmében a házak árában befolyó pénzen földbirtokot szerezzen az egyházközség.

Ugyanezen gyülés az alsó-görzsönyi fiókgyülekezet azon intézkedését, hogy a tulajdonát képezett rétet, mely helyzeténél fogva egyáltalán semmit sem jövödelmezett, egyházhatósági beleegyezéssel eladta, tudomásul vevén, az eladott rét 400 korona árát kezelés végett Kalmár József alsó-görzsönyi gondnoktól átvette és Berecz János gyülekezeti pénztárnoknak adta át a Pápai Takarékpénztárban elhelyezés s kamatozás végett. E 400 korona összegnek évi kamatjai, ameddig a fiókgyülekezet évi tartozását az anyaegyház pénztárába befizeti: a tőkéhez csatoltatnak.

Végül a gyülés elhatározza a Bognár Gábor-féle alapitó-levélben megjelelt hagyományoknak — miután az alapitók által e czélra kitüzött idő letelt — kifizetését. Nevezetesen: a Pápa városi nőegyletnek 200 korona, a pápai ev. nőegyletnek 200 korona, a városi szegények segélyezésére 200 korona, a városi tüzoltók pénztárának 200 korona, a budapesti prot. árvaháznak 200 korona, a váczi siketnémák intézetének 200 korona, a budapesti vakok intézetének 100 korona, a dunántúli ev. egyházkerület nőnevelő-intézetének 400 korona, a pápai ev. gyülekezeti leányegyletnek 200 korona.

6. Gyülekezetünk ezen évben is gyüjtött termesztmény és pénzbeli adományt a kőszegi nőnevelő-intézet számára, nevezetesen 1039

kiló burgonya és zöldségfélét és 21 kor. 80 fill. Az igazgatóné meleghangu levélben fejezte ki az intézet köszönetét a hivek szives áldozataiért.

7. A segédlelkészi s a püspöki titkári álláson gyülekezetünkben az 1902. év folyamán többször történt változás. Mohácsy Lajos titkár urat a gergelyi gyülekezet választotta meg rendes lelkészéül, a titkári állásban őt követett Baldauf Gusztáv urat pedig a magyar-bolyi gyülekezet, Horváth Béla segédlelkész ur innét ideiglenesen Téthre ment ugyanily minőségben, onnét visszaérkezése után pedig nemsokára a csikvándi gyülekezet hivta meg rendes lelkészéül. Hajász Lajos káplán ur Zágrábba lett áthelyezve segédlelkészül, Rácz Gyula segédlelkész ur pedig Paksra. Tóth Kálmán káplán urat a homok-bödögei gyülekezet hivta meg a kebelében megüresedett rendes lelkészi állásra.

A Mindenható áldása kisérje az uj munkatéren is az evangeliomnak fiatal, lelkes hirdetőit.

8. A veszprémi ev. egyházmegye közgyülését 1902-ben Veszprémben tartotta junius 11-én nt. Szalay Ferencz esperes és tek. Belák István egyházmegyei felügyelő urak elnöklete alatt.

A közgyülés jegyzőkönyvében közölt adatokból megemlitjük a következőket:

Nt. Szalay Ferencz várpalotai lelkész ur ujra és egyhangulag megválasztatott esperesnek. Az egyházmegye kormányzását avatott kézzel vezető esperes további munkásságára e helyen is az ég áldását kérjük.

A lélekszám a veszprémi evang. egyházmegyében 22790.

Az 1902. évben született 419 fi, 399 nő, összesen 818 gyermek.

Konfirmálva lett 219 fi, 180 nő, összesen 399.

Egybekelt 140 tiszta, 56 vegyes pár, összesen 196 pár.

Meghalt 325 fi, 307 nő, összesen 632.

Urvacsorával élt 6021 fi, 7402 nő, összesen 13423.

Az egész egyházmegyében csak két tanköteles gyermek maradt iskolai oktatás nélkül.

Az esperesség 23 gyülekezetének összes bevétele volt 133.499 korona 27 fillér, kiadása 114.083 korona 96 fillér.

9. Dunántuli ág. hitv. ev. egyházkerületünk az 1902-ik évben Sopronban tartotta julius 16—17-én méltóságos Ihász Lajos egyházkerületi felügyelő ur és Gyurátz Ferencz püspök elnöklete alatt.

A gyülés jegyzőkönyvéből a következő adatokat közöljük:

Egyházkerületünkben a lélekszám 226.441.

Az 1902-ik évben született 3842 fi, 3812 nő, összesen 7654.

Konfirmáltatott 3136 fi, 2067 nő, összesen 4203.
Egybekelt 1609 tiszta, 405 vegyes pár, összesen 2014 pár.
Urvacsorával élt 51206 fi, 63915 nő, összesen 115.121.
Meghalt 2769 fi, 2712 nő, összesen 5481.
Egyházi énekkar van 49 gyülekezetben.
Ifjusági egylet 12 „
Nőegylet 72 „
Vallásos esték tartatnak 31 „

Az egyházkerület összes gyülekezeteinek bevétele volt 1,547.817 korona 66 fillér, kiadása 1,416.376 korona 69 fillér.

10. Magyarhoni ág. hitv. ev. egyetemes egyházunk az 1902-ik évben rendes közgyülését Budapesten tartotta október 1—3. napjain mélt. báró Prónay Dezső egyetemes felügyelő és főtiszt. mélt. dr. Baltik Frigyes dunáninneni püspök urak elnöklete alatt.

Egyházi beszéd István király napján.

Tartotta: *Kapi Béla* ev. püspöki titkár.

Ker. Testvéreim a Jézus Krisztusban!

A nemzeti ünnepeknek a nemzet életében nagy jelentőségük van. Ezek a nemzeti élet biztos hőmérői. Amely nép tisztelettel emlékezik meg nagyjairól, tud lelkesedni nagy idők emlékén, annak a népnek sorsát nem kell félteni, van annak jövője. Amely nép azonban nem talál napot, melynek ünnepet szenteljen, nem talál eseményt, amit a jelen emlékezetében megörökitsen, amely népnek nincsenek hősei, kiknek tetteit csodás regébe foglalja, nincsenek vértanui, kiknek halálából életerőt meritsen, az a nép nem él, csak haldoklik, az a nemzet maga ássa önmagának sirját.

De megvan ezeknek a nemzeti ünnepeknek a maguk vallási jelentőségük is. Ezek az ünnepek ugyanis rendesen a történet emlékünnepei. A történet pedig az Istenbe vetett élő hitnek örök kutforrása. Ebből csörgedezik az az éltető, enyhe patak, melynek örök tanitása: van Isten az égben.

Tekintsetek a múzsa nagy könyvébe! Érczlapokon kitörölhetlen betükkel áll előttetek ez a tanitás. Népeknek küzdelme, nemzetek ál-

lamot alkotó munkája, örökös küzdelem, örökös munkálkodás! Halljuk a száguldó mének dübörgését, fegyverek zörgését, riadók zengését, s megérinti lelkünket nagy hősök tettre hivó lángoló szelleme.

Honfoglaló hősöket ki ád a népeknek, ellenség ellen oltalmazó erőt ki önt a hadvezérek karjába? Az, ki Jozsuét elküldötte egykor, az, ki Gedeonnak erőt adott!

Látjuk az alkotás munkáját, az elfoglalt föld biztositását, az ország megerősitését. Megjelenik a törvény és két ikergyermeke: a jog és a kötelesség. Fejlődik, erősödik mindegyik, átöleli mindazokat, kik a föld határain belül vannak: s megszületik az alkotmány.

Törvényhozó lángelméket ki ád a népeknek, igazságnak lelkét ki önti az emberekbe? Ki teremt hősöket, eszméért küzdeni, ki oltja a lélekbe a nemes küzdelem czélját, ki vezeti a harczot az áldásos diadalra? Az, ki a nagy Mózest elküldötte egykor, ki Salamon keblébe bölcs és értelmes szivet adott!

Majd uj nép tör elő, uj harcz, uj küzdelem; századoknak népe, uralma, reménye. De ez is elvész a mindenségben. Letünik, elenyészik, helyet ád ismét uj nemzetnek. És igy tovább!

Ha a történelemre tekintünk, örökös küzdelmet látunk magunk előtt. Vágyódást a tökéletesség után, harczot az eszményiségért. És látjuk, hogy nagy nemzetek is föltünnek, letünnek; itt állnak előttünk, s megsemmisülnek. Az emberiség élete hullámhegy, hullámvölgy örök változása, ma még kiemelkedik, holnap már elsimul, volt és nincs, ez az örök törvény. De ez a törvény nem a véletlen kezében van elhelyezve, hanem Isten kezében. Ő az idő felett áll, ő intézi a népek sorsát. Nemzetek jövése, nemzetek mulása ott van az ő akaratában. Ő a népek istene. Ő a történelem örök kutforrássa. Ő a volt és nincs örökös ura.

Tekintsetek a történelem nagy könyvébe és gondolkodjatok. Valóban annak minden lapja, minden szava azt hirdeti: van Isten az égben! És valahányszor lelkünk beléolvad a történet végtelenségébe, mindannyiszor nemcsak a honfiui lelkesedés, nemcsak a hazaszeretet erénye erősödik meg bennünk, hanem egyszersmind lángra lobban szivünk oltárán a hitnek örök lángja. Ez melengeti a kételkedésben megdermedett szivünket, ez mutat utat lelkünknek oda fel a szeretet örök hazájába. Igy vezet el a történelem Istenhez! Igy szolgálják a nemzeti ünnepek az isten-szolgálat szent ügyét!

Ker. Testvéreim! Mi is nemzeti ünnepre jöttünk össze a mai napon, István király napján. De nem embert ünneplünk, hanem azt a szent eszmét, amiért élt, küzdött utolsó lehelletéig! Annak az esz-

ménck szentelünk ünnepet, aminek apostolává őt a jó Isten tette. Ez az eszme: a keresztyénség. — Ünneplésünk nem is az ember imádásához, hanem az Isten imádásához vezet el bennünket. Nem embert dicsőitő szavakat veszünk ajkunkra, hanem térdre hullunk, s imára kulcsuljuk kezünket:

Mi az ember te előtted népek nagy istene? Elhervadó gyönge virág, elszáradó gyönge füszál; megérinti átmenő szél és nem tudjuk — mi volt — hol volt! Mi az ember te előtted, népek nagy Istene? Por vagyunk és hamu vagyunk, elenyésző semmik. Te előtted nincsen nagyság, te vagy csak a nagyság. Emberek ha nagygyá lettek, te általad lettek. És ha őket látjuk, a te nevedet áldjuk óh hatalmas Isten. Hallgasd meg imánkat, hallgasd meg fohászunk: légy áldott, légy áldott, légy örökké áldott népek nagy Istene!

„Mi Atyánk" stb.

Luk. XIX. 41—48.

Ker. Testvéreim! Jeruzsálem kapui előtt megáll Jézus és keservesen zokog. Hazájának romlása, népe elveszése fölött sir keserü könyeket a hü hazafi. Tanuljunk az ő fájdalmából, tanuljunk az ő könyeiből! Tanuljuk meg, hogyan kell a hazát igazán szeretni. Erre segitsen bennünket mai emlékünnepünk is.

De az ünnep ezen fontos czélját csakis akkor éri el, ha azt az eszmét, melynek ünnep szenteltetik, igazán megértjük, s ha ebből az eszméből, mint reánk hagyott örökségből levonjuk azon honfiui kötelességeket, melyek mi reánk háramlanak. Azért a mai napon vessük föl a kérdést:

Mire int bennünket a nemzet ünnepe?

I. a szent örökség megismerésére;

II. a szent kötelesség megtartására.

I. Mai nemzeti ünnepünk első sorban a szent örökség megismerésére int.

Jézus Jerichóból jön. Az olajfák hegyéről a Kidron völgyén át Jeruzsálembe vándorol. A természet szépsége, a táj bübájos gazdagsága nem hat lelkére. Előtte fekszik a nagy város. Föltünik a sok palotasor, a büszke vár, kimagaslik az arany kupoláju templom. De ez a szépség is hidegen hagyja. Nem öröm, fájdalom van szivében! Nem boldog fohász, panaszos fohász van ajakán! Köny tódul szemébe, ott zokog a szent város előtt. „Vajha eszedbe vetted volna, vagy csak e te mostani napodon, melyek néked a te békességedre valók; de ezek most elrejtettek a te szemeidtől." Siratja a várost. Siratja, mert

nem hallgatta meg a törvényt hirdető agg Mózes szavát, nem vette eszébe a jövőbe tekintő próféták jóslatát, nem zárta szivébe a közötte járó Jézus tanitását. Most már késő! A megtérés ideje elmult, jön a büntetés. A fügefa nem termett gyümölcsöt: kivágattatik és a tüzre vettetik. Ezért sir Jézus Jeruzsálem falai előtt. — A zsidó népet megmenthette volna a keresztyénség befogadása; de ő nem ragadta meg a kegyelem napját.

Ker. Testvéreim! A Jézus Krisztus folytonos vándoruton van. Mindenütt megjelenik. Minden ország határa, minden város kapuja, minden sziv ajtaja előtt ott áll. Óh milyen sokszor van szemében köny, milyen sokszor van szivében fájdalom!

Megjelent a magyar haza határánál is. Betekintett, — és mit látott? . . . Erőteljes, büszke népet, talpig fegyverzetben. Folytonos háborut, örökös küzdelmet. Amerre ők mentek, vér folyt a patakban, köny hullott a földre; amerre ők mentek sóhaj volt a szellő, tüz a világosság. Amerre ők mentek, ima szállt az égre: „a magyarok nyilaitól ments meg Uram minket!"

És mit látott a nép lelkében? Vitézséget, harczi bátorságot, lovag-erényt, rettenthetlen hősiességet, de e nagy erények között hiába keresett egyet, pedig ez a legnagyobb, ez a legdrágább: a szeretetet. Nem volt meg, hiányzott! Templomban nem zengett az egy igaz Istent dicsőitő ének szava, a kereszt nem hirdette a hit, remény, szeretet örök tanitását. Táltosoknak szavát hallgatták a népek, pogány istenek oltáráról szállott föl az áldozat füstje. És mintha az ott álló Jézus Krisztus szemébe köny tódulna, mintha ez a fájdalmas szó lebegne ajakán: „vajha eszedbe vehetted volna, vagy csak a te mostani napodon, melyek néked a te békességedre valók!"

De nem! A köny fölapadt, a panaszló ajak elnémult! A magyar nép eszébe vette a kegyelemnek napját. Isten jósága férfiut küldött e hon határai közé, ki a földre jött mennyei szeretetet elhozta mi hozzánk is. Ez volt István, a magyarok első királya. S lett e hazában a keresztyénség első apostola. Isten küldötte, Isten adta, legyen áldott érte az ő szent neve!

Megváltozik minden! Isten szolgái jönnek az országba, hirdetik a názárethi Jézus csudás evangyeliomát. A nép hallgatja, s lelkében meggyúl a hitnek örök lángja. Megtalálja lelkének nyugalmát, szivének boldogságát, megtalálja az örök békességet, amit csak egy adhat, az igaz vallás! — Nem hömpölyget vért a bércz tiszta patakja, nem reszket a légben haldoklók sóhaja. A Jézus Krisztus tanitása visszhangzik mindenfelé: „szeressétek ellenségiteket, áldjátok azokat, akik

titeket átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik titeket gyülölnek; imádkozzatok azokért, akik titeket háborgatnak és kergetnek". (Máté V: 44.) A pogány bálványok porba omlanak, s az oltárokon kialszik az áldozatnak lángja. Templomok épülnek, iskolák emelkednek és hangzik mindenütt Istennek igéje, a szeretet. És ott jár a nép között az apostol király, kezében a kereszt, szivében az égő lelkesedés, fölötte az áldó Isten! És ő megy előre, küzd, tanit, keresztel mindeneket. És hogy nem hiába, virágzó, hatalmas keresztyén állam mutatta nemsokára, s mutatja ma is az utókornak hálás kegyelete.

Ker. Testvéreim! A keresztyénség mentette meg a mi magyar hazánkat. Annak köszönhetjük, hogy élünk, hogy vagyunk. Annak köszönhetjük, hogy a kegyelem napja itéletnappá nem lett fölöttünk. Ez a mi drága örökségünk. Ez az a drága kincs, ami reánk hagyatott hüséges megőrizésre. Óh e mai nap is ébreszsze föl mindnyájunkban ennek a szent vallásnak megbecsülhetetlen fontosságát, ébreszsze föl szivünkben a mi Istenünk, a népek atyja iránt a hálatelt szeretet érzelmét. Adjunk hálát, hogy segitő kezet nyujtott, s megtartott atyai kegyelmében! De ez még nem elég! Nem elég, ha az örökség nagyságát ismerjük, ismernünk kell azokat a kötelességeket is, melyek ezzel az örökséggel járnak.

II. Mai nemzeti ünnepünk második intése a *kötelességekre* vonatkozik.

Midőn Jézus Krisztus ott áll Jeruzsálem falai előtt könyező szemekkel, nemcsak feddő szóra nyilik ajka. Szeme belát a jövendő mélyére, nagy idők eljötte tárul fel előtte. Látja a szent város gyászos pusztulását, a szeretett honnak siralmas romlását, elhagyott népének szerteszóratását. „Mert eljő az idő ellenek, melyben a te ellenségid körülted palánkot épitenek és körülvesznek tégedet és mindenfelől megszoritanak. És téged a földdel egyenessé tesznek; és a te fijaidat ott benn; és nem hagynak te benned egy követ más kövön, mivelhogy nem becsülted meg a te meglátogatásodnak napját." Ily keserü jóslat hangzott el Jézus ajakán. És elmult 40 esztendő. S a jóslat beteljesedett. A város kövei széthányattak, fijai szétszórattak. Nem becsülte meg a nép a meglátogatás idejét. Örökséget, kincset kapott, de elvesztegette. A megsemmisülés volt az ő büntetése.

Ker. Testvéreim! Az emlékezés mindig számadás. Az emlékezés mindig figyelmeztetés. Számadás eddigi munkálkodásunkról, figyelmeztetés ezutáni kötelességeinkre. Óh tanuljunk mindkettőre nézve a zsidó nép szomoru példájából, tanuljunk belőle, mert a történelem jó tanitó. Adjunk számot arról, hogyan sáfárkodtunk a reánk bizott örökséggel,

a szent vallással. Hű sáfárok voltunk-e, avagy hütlen sáfárok? Óh mondjátok csak: nem áll-e az Ur a mi országunk határánál, a mi városunk kapujánál, a mi szivünk ajtajánál, nincsen-e köny az ő szemében, sóhaj az ő ajakán: „vajha eszedbe vetted volna, melyek a te békességre valók?“ Gondolkodjatok e kérdés felett, — feleljetek.

Legyen a ti feleletetek, hogy még inkább igyekeztek kötelességtek hű betöltésére. S ez a kötelesség nem más, mint a hazának és az egyháznak igaz szeretete!

Szeressétek a hazát, ezt az édes magyar földet! Szeressétek szivetek minden szeretetével, lelketek minden gondolatával! És tudjátok-e, mikor szeretitek igazán? . . . Akkor, ha dolgoztok érte. Szeressétek, dolgozzatok érte! E hazának munkásokra van szüksége, munkásokra, kik érte dolgoznak, érte fáradoznak. Legyetek mindannyian ott a haza munkásai között! Munkálkodjatok e haza felvirágoztatásán! E hon nem vért kiván most fijaitól, hanem munkaerőt; nem a harctérre szólit, hanem a munkatérre. Óh halljátok meg mindannyian ezt a hivó szót! Élteteket, erőtöket adjátok oda ennek az édes magyar hazának! Adjátok oda mindnyájan, ne legyen egy sem közöttetek, aki nem dajkáló szülő hazájáért küzd!

Ti elégedetlenek, kiket vágyó szivetek idegen földre készt, ne menjetek! El tudnátok hagyni ezt az édes anyaföldet? El tudnátok fojtani szivetek honszerelmét? El tudnátok felejteni a költő szavát:

„A nagy világon e kivül,
Nincsen számodra hely;
Áldjon vagy verjen sorskeze,
Itt élned, halnod kell!“

Nem! ti nem felejthetitek el ezt az intést, ti nem szakithatjátok ki magatokat az édes anyaföld karjai közül; ti nem taposhatjátok sirba azt, mi minden igaz ember előtt szent: a honszeretet érzelmét! Tegyétek hát le azt a vándorbotot, vegyétek kezetekbe a munka eszközét! Dolgozzék mindegyitek a haza javára! És ha munkánk csak kicsiny porszem is, akkor is ott van ez a porszem azon az oltáron, melyen a hazaszeretetnek soha ki nem alvó lángja ég, akkor is áthatja keblünket a boldogitó érzés: amit tehettem, megtettem Isten kegyelméből!

De ne felejtkezzetek el arról, hogy csak akkor szeretitek igazán a ti hazátokat, ha megbecsülitek a Jézus Krisztus reánk hagyott örökségét: a vallást.

Féljétek az Urat! Szeressétek az egyházat! Ápoljátok a vallást!

A történelem tanuskodik arról, hogy minden nép veszni tért, ha elhagyta az ő istenét, s a földiek között megfelejtkezett mennyei örökségének megbecsüléséről. Mi ne felejtkezzünk el sohasem! Féljük az Urat, tartsuk meg az ő parancsolatait! Töltsük be a szeretet törvényét, s épitsük itt a földön az ő országát! Ő hozzá forduljunk mindenkor, az ő segélyét kérjük mindenben! Ugy éljünk, ugy cselekedjünk, hogy soha, de soha könyező szemekkel meg ne állhasson előttünk a Jézus Krisztus!

Különösen ne felejtsétek el Ker. Testvéreim ezt az intést a mi korunkban, midőn oly nagy szükség van a vallás segitő erejére.

Komoly időket élünk! Sötét fellegek tornyosulnak, feketébe vonják a látóhatárt. A nap leszáll, s ez az éjszaka olyan, mintha nem jönne utána hajnalhasadás. A föld megrendül lábaink alatt; meginognak a trónok és meginog minden, mit emberi elme évezredeken át szépet, nagyott teremtett. Nem segithet itt semmisem, csakis egy: a vallás. Nem adhat itt gyógyirt semmisem, csakis a vallás egyetlen tanitása: a szeretet! Óh halljátok meg e szavakat ti, kik szeretettel csüngtök az édes anyaföldön: szeressétek az egyházat, a vallást, mert csakis ugy szerethetitek igazán a hazát!

Ker. Testvéreim! Vajha e mai napon is ne ünnepeltünk volna hiába! Vajha ünneplésünk megerősitené bennünk a hazafiasság, s vallásosság érzetét! Vigyük el magunkkal e szent helyről a reánk maradt mennyei örökség drágaságának tudatát, s a reánk háramló honfiui kötelességek ismeretét! Akkor azután nyugodtan tekinthetünk magunk elé!

Minő idők jönnek, mit hoz a jövendő, nem tudja senkisem. De jöjjön bármi reánk, fölöttünk őrködik a népek nagy Istene. Bizzunk, reméljünk, küzdjünk! Bizva, remélve, küzdve imádkozzunk! Ezt az egyet tudjuk: — imádkozzunk!

„Isten, áldd meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel;
Balsors akit régen tép,
Hozz rá vig esztendőt,
Megbünhődte már e nép
A multat s jövendőt!“

Isten! áldd meg a magyart!

Ámen.

Emlékezés Kossuth Lajosról.

Születésének századik évfordulója alkalmából, 1902 szeptember 18.

Pápán, a városi képviselőtestület diszgyülésén.

Ünnepélyre gyültünk össze, melynek czélja a kegyelet nyilvánitása hazánk nagy fia: Kossuth Lajos iránt, születésének századik évfordulója alkalmából.

Történetünk e nagy alakja száz évvel ezelőtt 1802 szeptember 19-én született Monokon, Zemplénmegyében, és a szabadság eszméjének hirdetésére áldozott életét 1894 márczius 20-án fejezte be egy olasz városban: Turinban.

Nemzetünk kibontakozása a fejlődést akadályozó, elavult intézmények korlátaiból s átlépése az alkotmány lobogója alatt egy uj korszakba, ő reá irányozza első sorban a figyelmet s a megemlékezéssel róla mindannyiszor megujul bennünk az érdem iránt érzett tisztelet.

A jótett hálára kötelez. A jóltevő hivatva van tettét azonnal elfeledni, de annak, ki a jótettben részesült: ezt elfelednie soha nem szabad.

Jóltevőjét ismeri és tiszteli a család: fenntartójában, a társadalom: önzetlen, lelkes vezetőiben. A hála kötelezettsége alól nem vonhatja ki magát a nemzet sem, mert éppen ennek életében keressük mintegy koszoruba foglalva azon erényeket, melyek tagjait: az egyéneket diszitik.

A nemzet jóltevői azok, kik az égtől nyert talentomaikkal a közboldogulásért, a hon dicsőségéért küzdenek, kiknek lángbuzgalma mint mózesi tüzoszlop vezérl s egyengeti nagy czélhoz az utat.

A hála megnyilatkozását a nagy férfiak iránt már a régi népek története is mutatja. A rablánczokat tördelő Mózest, ki törvényeivel nemzete valláserkölcsi életének uj alapköveit rakja le: népe mig él, hiven követi s megsiratja, mikor meghal. Emlékét drága ereklyekép őrzi a szabad, boldog hazában, melynek határához az vezette el őt.

Az általa biztositott szent örökség: a hit, vigasztalja századok mulva is a Jeruzsálem romjain kesergő unokát s a Babilon vizeinél hazájuk után epedő foglyokat. A régi görög nép kegyelete dicsfénynyel övedzi nagy fiainak neveit. Spárta Lykurgusról, Athen Solonról századokon át fogyhatlan hálával emlékeznek. Azok alkotásaiban dicsőségük alapját tekintik s bennük jóltevőiket tisztelik.

A római népnél is a tisztelet a honfiui erények iránt a közérzületben gyökeredzett. A tetteikkel a hazára fényt árasztó polgárok szobrai ott voltak a családi szentélyben, a fórumon, a tanácsteremben, hogy ezek emlékeztessék a gyermeket, a férfiut, az elhunyt nagyok szellemeinek jelenlétére, s ébren tartsák bennük a hálát a jóltevők iránt.

Mindegyik nemzetnek vannak hősei, nagy férfiai, kik tetteikkel kimagaslottak polgártársaik sorából.

Hazánk dicsőséges és siralmas eseményekben gazdag története is beszél a honfi-erény szivemelő példáiról. Emlékezik nagy férfiakról, kiknek alkotásaiban, magas czélokért vivott küzdelmeiben nemzetünk életerejét tanulta ismerni a világ.

Nagyjaink között az első sorban foglal el méltó helyet az a férfiu, kinek emléke felett most a kegyeletnek akarunk kifejezést adni. Ki volt Kossuth? Mily feladatot végzett nemzetünk önérzetének felkeltésénél, az uj korszakba átvezetésénél, mint küzdött a polgárszabadság, a törvény előtti egyenlőség diadalának kivivásánál: azt soha el nem muló hangon hirdeti a magyar történet muzsája.

A mult század első felében, a kedvezőtlen viszonyok közt nyugati szomszédaitól hátra maradt nemzetet a tétlenségből felrázni s a munka mezején nemes versenyre buzditani törekedett Széchenyi. Midőn a nyomán megindult mozgalom előtt egyre torlódtak az akadályok, egyre világosabb lett, hogy a külbefolyás a reakczióra támaszkodva továbbra is függő, zsellérhelyzetben akarja tartani a magyart: Vesselényivel, Deákkal s több más honfiakkal szövetkezve fellépett Kossuth. Ezzel folyton szélesbülő téren ujult meg a küzdelem a szabad eszmékért, s nem sokára ő benne látta a nép annak első vezetőjét.

Ő főczélul a nemzet önállóságát, a polgárjogok s kötelességek megosztását vallotta. Nyiltan hirdette, hogy a szabadság a haladás első feltétele, csak ennek birtokában választhatja meg szabadon a nemzet a kellő irányt, intézkedéseket jövőjének biztositásához.

A küzdésre a lángész hatalmát, a szónoklat elragadó varázsát hozta magával. Vezércsillaga volt a fáradságot nem ismerő, a nagy czélért: a szabad, boldog magyar hazáért minden áldozatra kész honszeretet.

Honfiui buzgalmát a hatalom börtönnel akarta megtörni, de az üldözés az elveknek rendithetlen hivét találta benne. Szenvedni tudott, de az igazságot, a nemzet ügyét feladni nem. A fogságból az akarat még fokozottabb elszántságával tért vissza a munkatérre.

A czélt szeme elől soha nem tévesztve, lankadatlan küzdött a nemzet jogaiért, a polgárszabadságért ugy az irodalmi, mint a társa-

dalmi téren s a szószéken. Ahol fellépett, hová elhatottak a sajtó utján buzditó szavai, ott éledt a lelkesedés, s mind határozottabban nyilatkozott azon tudat, hogy az egyén érdekének meg kell hajolnia a közügy oltára előtt. Az áldozatkészség emelkedett, a jog és kötelesség megosztása mindig általánosabban elfogadott jelszó lett a kiváltságos osztály soraiban is. Kossuth hatalmas szelleme előkészitette a tért a hon politikai, jogi viszonyai átalakulásához, a nemzeti ujjászületéshez.

Jött az örökké emlékezetes 1848-ik év, az eszme megvalósulásának kora. Alkotása: a törvény egy tiszteletet parancsoló emlékoszlop, mely a rendi kiváltság temetését, a polgárszabadság megszületését, a közügyért az örökölt előnyökről lemondásban a honszeretet megnyilatkozását hirdeti s ugy áll a lezárt mult felett, mint utmutató egy szebb, uj korszak felé. Tanusitja, hogy e hon lakói a jog rózsáját s a teher töviseit testvérileg megosztva egyesültek a hazának kebelén. Szabad földön, szabad nép milliói ajakáról kelt a hálafohász a szentesitett törvénynyel megnyiló uj kornak küszöbén.

Aki elismeri, hogy a szabadság a haladásnak egy fő biztositéka, aki belátja, hogy az alkotmány mennyire szélesbitette, szilárditotta a magyar állami élet alapját, emelte a nemzet erejét, tekintélyét: az csak tisztelettel gondolhat azon nagy honfiakra, kik e nemes czélhoz utat törtek, csak kegyelettel emlékezhetik Kossuthról, ki e nagyok között a szabad eszmék győzelméért vivott harczon vezérszerepet vitt.

Az alkotmány zászlaja alatt uj korba lépő nemzet felett hamar beborult az ég. A hatalom bizalmatlanul tekintve a nemzet önállóságára, emelkedésére, döntő akadályt akart vetni ez elé, megindította a reakczió táborát a szabadság ellen s kimondta az itéletet az ezt biztositó szentesitett törvény felett.

Beállott a válság. Ellenség sorakozott minden felől, az itt lakó nemzetiségek, kikkel eleitől fogva hiven megosztotta a magyar jogát, kenyerét s mint testvéreket ölelte magához: most elvakultan ellenségei szolgálatába szegődve, ádáz dühösséggel siettek, hogy sirt ássanak a magyar szabadságnak s visszaállitsák a velünk együtt őket is elnyomó önkény hatalmát.

Az volt most a kérdés: vajjon a magyar kész-e parancsszóra lemondani jogról, törvényről s meghunyászkodva járomba hajtani nyakát, vagy pedig hiven őseink emlékéhez, helyt áll ügyének igazsága mellett, kelljen bár ennek védelmében száz sebből is véreznie? Az volt a kérdés: vajjon szolgai félelmet vagy áldozni tudó szabadságszeretetet találnak-e benne a megpróbáltatás napjai?

E kérdésre a nemzet képviselete Kossuth gyujtó buzditásának hatása alatt a honvédelem szervezésével adta meg a választ.

A nagy férfiunak a honfiui kötelességet, önérzetet felrázó szavára kigyult a lelkesedés tüze. Midőn a megtámadott hon nevében áldozatot kért, ezen egy szóba olvadva hangzott az összes képviselők szivéből fakadt felelet: „Megadjuk!“ E szerte hangzó hir: „Veszélyben a haza!“ nem ijedelmet, hanem a drága kincsért: a szabadságért, élethalálra kész honpolgári hűséget talált a magyarban. Kossuth Lajos hivására megjelent a tettek szinterén mint az ősi erénynek, a vitézségnek, megszemélyesitője: a honvéd. Nem parancs, nem kényszer, de a honszeretet gyüjtötte a háromszinü zászló alá; a támadások kereszttüzében, hegyen, völgyön vivott harczokon mint ősei hajdan Etelközben, véráldozattal pecsételte meg az egyesült néposztályok testvériségét. Már mint honpolgár küzdött a volt jobbágy, többé nem a mostoháért, de édesanyáért, a honért tékozolva hiven életét. Vele egy sorban forgatta elődeinek régi török, labanczverő kardját a főnemes.

A harczter lett találkozó helye a paloták s gunyhók szülöttének. A honvéd csatáról-csatára kelve, keleten, délen, nyugaton ellenséget verve, hulló vérével állitá ki a bizonyitványt, hogy: „a dicső nép, mely tanult izzadni, izzadás közt hősi bért aratni“, feltámadt, ujra él.

A végdiadal még sem lehetett a mienk. A reakczió uj szövetségest talált: reánk jöttek Európa legnagyobb birodalmának, Oroszországnak hadai és a két hatalmas császárság seregeivel s a nemzetiségekkel megujult egyenetlen harczon a kifáradt magyar elejté a zászlót. Világosnál napunk homályba szálltt: „köd és sötét éj borult hazánkra“. A győzelem örömdala elnémult, a remény csillagának fénye megtört, mint a haldokló szem sugara. Csak az ellenség boszut hirdető itélete hangzott. A szabadság védőinek egy részét vesztőhely, börtön fogadta, egy másik nagy rész Kossuthtal, mint hontalan bujdosó hordozta idegen földön a honfi bánat égő keservét.

Az önkény uralma alatt a sorskerék által legázolt magyar egyideig magába zárt néma fájdalommal merengett szétdult reményeinek romjain. Fásult lemondással gondolt a jövőre, mint vesztett csatán a nehéz sebével roskadó hős, ki többé már semmit nem vár, nem fél.

De majd a lezajlott szabadságharcznak emléke, mint fénysugár oszlatja a kétség, csüggedés lélekverő ködét. Ezen emlék ébreszt, biztat, viszhangra kelti a költő reményét: „Az nem lehet, hogy annyi sziv hiába onta vért, keservben annyi hű kebel szakadt meg a honért.

Még jönni kell, még jönni fog egy jobb kor . . ." Im alig egy évtized mulva hajnalpir dereng a hon borult egén. Igaznak bizonyult Kossuthnak jóslata: „Amely nemzet legalább egy eszmét bir, melyért lelkesedésre képes hevülni, azt külső erőszak elnyomhatja, de disztelen, öngyilkos sorvadásban nem fog meghalni."

Az alkotmányért vivott hősi küzdelem emléke megérlelte közel és távol a meggyőződést, hogy a magyarban, kinek leküzdésére magára hagyatottságában is két nagy hatalomnak s a nemzetiségeknek egyesült serege is alig volt elégséges: van életerő, hon- s szabadságszeretet, amit fegyverrel végkép megtörni nem lehet. Az áldozatkészségben nyilvánult honfi erény kivivta a müvelt, szabad népek tiszteletét, a nemzet méltónak bizonyult arra, hogy a trón ne ellenséget, de hű támaszt keressen benne.

A szent ügyért hozott áldozat nem volt czéltalan. Ennek erkölcsi hatása készitette el az utat a szabadság uj életre keléséhez, a királynak s a nemzetnek 1867-ben az alkotmány talaján kiegyezéséhez. Ez idézte elő azon kort, melyben a koronás király kimondta jelszóul a bizalmat az ősi erényben, a magyarnak szabadság szeretetét s a trón iránti hűséget egyesitő nyilt, egyenes jellemében.

Ha a magyar 1848-ban a reakczió támadására megrettenve lemondott volna a jogról, törvényről, akkor igaz, mentve marad a háboru viharától, de másrészről nem jön erejének tudatára, nincs joga az önérzethez, nem ismeri meg a világ életrevalóságát. Akkor egy jelentéktelen nemzetiség szerepére szoritkozva többé egyáltalán nem jön számitásba ott, hol szabad népek magas czélokért, nemzeti nagyságért küzdenek.

Aki beismeri, hogy a szabadságharcz képezi ezredéves történetünk egyik legragyogóbb lapját, aki méltányolni képes ennek hatását a késő jövőre is, aki tudja mily része volt Kossuthnak a közlelkesedés felkeltésénél, mint vezette lánglelke a nemzet erejét a hatalmas megnyilatkozásra, az mindig érezni fogja a hálás tisztelet kötelezettségét e nagy férfiu érdemei iránt.

A nemzet nagyjainak tiszteletére késztet továbbá a honszeretet is.

A hazát szeretni szent kötelességünk. A hon nem pusztán egy darab terület, melyen a napfény és az éji homály váltogatja egymást. Ez összfoglalatja mindannak, mi itt előttünk kedves.

A szülőházat, mely bölcsőnket ringatá, az intézeteket, melyek értelmünket, szivünket müvelték, a templomot, melyben imára borulunk, a vérrokonság körét, mely szeretettel övedz, a munka mezejét,

melyen boldogulásunkért fáradunk, a nemzetet, melynek tagjai vagyunk, ennek alkotásait, szabadságát, melynek védelmében népünk egy ezredéven át vérzett, virágzott, a közös mult örvendetes és fájdalmas emlékeit mind egybe foglalva mutatja a haza. „A nagy világon e kivül nincsen számunkra hely". Ez őrzi elhunyt elődeink hamvait, minket is ez éltet, s „ha elbukánk, hantjával ez takar".

A honszeretet arra int, hogy buzogjunk mindazért, mi hazánk emelkedésével kapcsolatban van, tiszteletben tartsuk azt, ami annak dicsőségét képezi.

A nagy honfiak élete a haza oltárára hozott áldozat s az emlékezetben megjelenve, az utódokat mindannyiszor a közügy önzetlen szolgálatára buzditja, s e jelszó követésére hiv: „a hazáért mindent, a hazát semmiért!" A nagy jellemek emlékének tiszteletben tartása világos tanusága annak, hogy ami azok előtt szent és drága volt: a honért, szabadságért az utódok is hevülnek, s ezzel egyszersmind ott az alap hüségükben a nemzet tovább emelkedéséhez. A marathoni hősnek: Miltiadesnek szobra neveli az ifju Themistoklesben azt a honfierényt, mely őt a salamisi döntő harcz győzőjévé avatja. A Thermopylénél vért, éltet áldozó Leonidas és bajnoktársainak emléke fokozza ellenállhatatlan erővé a lelkesedést, amelylyel Hellas ifjusága diadalmas csatákban törte szét a hóditó zsarnok támadó hatalmát.

Másfelől, hol az eszmék bajnokainak emlékét a felejtés tüskebokrai fedik: ott a polgárerény virágai lehervadnak. Hol a hazáért élt, halt nagy férfiak neve már nem lelkesit: ott az alacsony önzés az egyedüli vezér s ez közös, magas czélt nem ismer.

Az önérdek rabbilincsében az elvek hőseitől elfordult hálátlan utód áldozatkészségre, alkotásra már képtelen. Ereje megtört s csak hazája hanyatlásának nyomorult tanuja és oka.

Mikor Róma polgársága megszünt tisztelettel adózni Brutus, Decius, Regulus emlékének: akkor a senatus többé nem királyok testülete, hanem az uralkodó hatalom kegymosolyát leső udvaronczok gyáva csoportja. Az a nép, mely egykor polgárerényeivel bámulatra kelté a világot, amint a nagy honfiak neve, példája helyett csak a pénz s mulatság hatott reá vonzerővel: a törvényt s az emberi méltóságot is letipró zsarnokok rabigája alatt süllyedt s pusztult menthetlenül.

Maga a történet bizonyitja, hogy az erény, az érdem tiszteletben tartása ápolja a hitet az igazság diadalában, e hit pedig a nemzet életében a lelki erő első forrása, s igy az emelkedés egy záloga.

A hon érdekét szolgáljuk nagyjaink nevének kegyelettel őrzésé-

ben. A Hunyadyak, Zrinyiek, Bocskay, Bethlen, a Rákóczyak, Széchenyi, Vesselényi, Deák élete hazánk történetében megannyi fénypont. Nagy eszmét: a nemzet boldogulását, szabadságát hordozva szivükön, töltötték be tisztük igazságát. Kell, hogy mindenkor tiszteletünk virraszszon emlékük felett. Ha e feladatról megfeledkeznénk: méltán sujtana a hálátlanság vádja, s joggal ujulna meg a szemrehányás, mely a költő ajkán fakad, hogy a mai nemzedéknek „nincs magasbra vivó szenvedelme, jég-kebelben fásult szivet zár". Tisztelet a tartozásunk a nagyférfiu: Kossuth iránt, kinek nevéhez nemzetünk ujjászületése, a hon védelmében hozott áldozatnak dicsősége füződik, kiben a világ a szabadság lánglelkü hirdetőjét ismerte.

Ő azon elvnek élt, azt vallotta halálig, hogy a magyar szabadságra van hivatva, ez fenntartó eleme, ennek szent hüséggel őrzése biztosit neki létjogot.

A nemzeti alkotmányért küzdött itthon lankadatlan, győzelemre vitte honában a népszabadság, törvény előtti egyenlőség elvét. Bujdosásának hosszu ideje alatt is mint a szabadság fáradhatlan apostola járt az idegen földön. A társadalom mindenütt lelkesedéssel hallgatta s tisztelettel adózott lángeszének. Az ő elragadó szónoklatai, mindig nagy czélra irányult szellemi munkássága vonzották közelebb a müvelt népek figyelmét hazánkhoz. Ő általa ismerte meg jobban és tanulta méltányolni a világ a magyar nemzet jelentőségét.

Vajha lelkesedni tudjon az ő szabadságszeretetén minden magyar! Ezt annál inkább óhajtanunk kell, mert mint az egyénre, a nemzetre nézve is a szabadság a lélek szárnya. Ha ez törve van, az emelkedést porbanvergődés váltja fel.

A régi görög hitrege szerint a földön tanyát ütött emberi nemet sürü homály környezte sokáig. A magasságban lakozó ellenséges szellemek sötétségben hagyták, hogy könnyebb legyen az uralkodás rajta. Egy hős azonban: Prometheus tüzet gyujtott nekik az égből hozott szikrával. Ennek fényénél az ember öntudatra ébredt, felismerte czélját, megkezdte a haladást. Ezért a hősnek bünhődnie kellett. Számüzve, a sivatagban a kemény sziklához: a szenvedéshez volt lánczolva s ott tépte naponként keblét, mint éhes keselyü: a fájdalom. Ő szenvedett, de az általa hozott tüz itt maradt, világitott, melengetett s az ember a müvelődés utján előbbre ment. És végül a felébredt hála elküldte képviselőjét: Herkulest, ki a szenvedő lánczait megoldá, s a keselyüt lelőtte. A szabadságot, e drága kincset védte s tette közös örökséggé Kossuth. Megszenvedett érte a hontalanság pusztaságán. Hü maradt ott is határozatához. Mint maga mondá: „Egy élő tilta-

kozás gyanánt akarok s fogok véglehelletemig állani minden alku, minden törekvés ellen, mely hazánk állami függetlenségének, nemzeti önállóságának akármi áron, akármi feltételek alatt megcsonkitására van irányozva". Az általa tettre gyujtott nemzeti erő küzdelme megtermette gyümölcsét, helyre állt az alkotmány, itt a szabadság.

Itt van-e a hála is, az érdem tisztelete? Vannak Kossuthnak is, mint minden nagynak irigyei, ellenségei. Ott találhatók ezek a magyar iránt elfogult nemzetiségek sorában. Ezek gyülölettel emlegetik a nagy férfiu nevét, bár nem tagadhatják el, hogy a népszabadságot az ő számukra is vivta ki, hogy az alkotmánynyal őket is szabad földön, szabad polgárokká lenni segité. Gyülölik egyedül azért, mert ő benne látják a más országtól független erős magyar állam eszméjének törhetlen szivü legelső képviselőjét. Ők ezen eszmét üldözik még emlékében is.

Kik a magyar társadalomban Kossuth honfiui érdemeit leráncolni törekednének: csak ellenségeinknek szereznének ezzel örömet, azokkal dolgoznának tudva vagy tudatlan egy czélra.

Maradjon örökre távol népünktől az ily hálátlanság. Találjon egyesülve mindnyájunkat a tisztelet, a szabadság nagy apostola iránt. Ezzel is tanusitsuk, hogy a magas czélért, a szabad, hatalmas, boldog magyar hazáért él bennünk is a lelkesedés.

Városunk közönségének szive mindig a nemzeti ügyért dobogott. E város látott nehéz napokat a multban, falaiba nem egyszer ütközött ádáz harcz fergetege, dulta török, német, de hon- és szabadságszeretetét meg nem törte semmi vész. Kétszáz év előtt Pápának fegyverfogható lakosai ott küzdöttek vitézül a szabadságért Rákóczynak kurucz lobogói alatt. 1848-ban a honvédelmet szervező Kossuthnak hivó szavára csapatonként gyültek Pápáról is az ifjak a honvédzászlók alá, ezzel is tanusitva, hogy itt a családi szentélyben, az édes anya ölén szivja magába a hazafias érzelmet a gyermek.

A város kegyeletét hirdeti a szabadságharcz hősei iránt, a köztéren felállitott honvédszobor. Közönségünk a polgárerényt megillető tiszteletnek adott kifejezést, akkor, midőn számos évvel ezelőtt diszpolgárrá választotta a szabadság lángszavu bajnokát: Kossuth Lajost.

Hűségét bizonyitja nemes tradiczióihoz most, mikor a nagy honfi születésnapjának századik évfordulójánál a róla megemlékezésre ünnepélyes diszgyülést rendez.

A tisztelet a honfiérdem iránt s ezzel a lelkesedés szent elvekért,

honért, szabadságért legyen örökség, mely itt firól-fira száll a családban ezután is.

Engedje a Mindenható, hogy magyar társadalmunk tanuságot meritve a multból, átérezze feladatát. Verjen mély gyökeret magában álló, testvértelen magyar népünkben a tudat, hogy az egyetértés, összetartás erőnk egy forrása, ápoljuk ezt buzgón, vallás-, ráng-, osztálykülönbség nélkül mindnyájan. Hiven őrizve a valláserkölcsi érzést, tudjanak az egymást követő nemzedékek a nagy honfiak példáján eszmékért lángolni, közügyért áldozni: igy reménylhetjük, hogy Árpád népére e honban uj s boldog jövendő derül.

Gyurátz Ferencz.